Distansrittens historia

Del 2
1923-1985

Sammanställd 2016 till 2018
av Ulf Lonäs

**Det var på Karolinerritten 1977
utanför Skara som svensk distansritt
började igen efter ett mycket
långt uppehåll från 1920-talet.
Den långa galoppsträckan på den gamla banvallen
från Istrum och norrut var i alla år ett av
Karolinerittens signum.**
Foto: Ulf Lonäs

Förord del 2

I del 1 från 1860 – 1922 av Distansrittens historia konstaterade jag att tävlingar i distansritt upphörde i Sverige och Europa någon gång under de första decennierna av 1900-talet. Så var det i Sverige, men efter att del 1 av distansrittens historia publicerats på min hemsida www.skribentfoto.se hittade jag historiska uppgifter om genomförda distansritter i europeiska länder. Både före och efter andra världskriget.

Med hjälp av de nya uppgifterna kommer del 2 därför att handla om några av Europas och olika länders historia i distansritt, från andra halvan av 1800-talet och framåt där så varit möjligt. När det gäller Sverige kommer del 2 bara att handla om perioden efter andra världskriget och fram till och med 1985. Perioden i Sverige före 1945 är beskriven i del 1. Kommande delar kommer i huvudsak att handla om den svenska distansrittens historia.

Projektet Distansrittens historia är helt ideellt och del ett och två har genomförts utan stöd eller bidrag utifrån. Det var på Karolinerritten 1986 som jag för första gången började bevaka distansritten som fotograf och skribent.
När förordet skrivs i november 2018 har jag regelbundet i text och bild, främst i tidningen Ridsport, följt svensk och internationell distansritt i 32 år. Att dokumentera och arkivera det egna landets historia, utveckling, och de viktigaste resultaten som t.ex. nationella mästerskap för de olika grenarna i ridsport, har varit och är fortfarande långtifrån självklart eller ens prioriterat för ganska många ridsportförbund. Tillgången till datorer och internet som tog fart efter 1995 och senare även sociala nätverk, har ändå haft stor betydelse när det gällt att hitta historisk information. Detta är en av anledningarna till att några länder presenteras med mer och fylligare fakta än andra. I och med att projektet Distansrittens historia publiceras digitalt är det även möjligt att kunna uppdatera.
För Europa har Skandinavien och Finland samt några länder med intressant, längre, eller viss tradition av distansritt beskrivits. USA och Europa har haft en betydande roll för distansrittens utveckling både före och efter 1945. Några länder utanför Europa har också fått komma med.

Tanken har varit, att förutom varje lands nationella historia i distansritt och de faktorer som påverkat utvecklingen och ursprunget, kunna visa på nationella skillnader och kunna jämföra olika länder. Syftet har varit att försöka hitta några pusselbitar till vad som kan ha varit någon form av ursprung till vad som skulle bli 2000-talets tävlingsform av distansritt. Ett historiskt exempel på detta är den klassiska distansen 100 miles (160 km) som mycket tidigt blev och fortfarande är en viktig gemensam grundsten i distansritt som tävlingsform.

En slutsats jag gjort är att likheterna runtom om i världen ofta är fler än skillnaderna mellan länderna, och att distansritten har sitt ursprung från flera länder och inte bara från ett land.

Fotnot:
Anledningen till att jag anger samma typ av statistik för varje land under 2017 är att det är ett gångbart mått för att i någon mån kunna jämföra länderna internationellt. När det gäller antalet arrangerade internationella tävlingar i distansritt för varje land, där källan är FEI:s statistik 2017, har det varit svårt att veta exakt vad som avses. FEI använder rubriken "events". Det skulle kunna betyda både totalt antal tävlingsdagar med en eller flera internationella klasser på olika distanser, eller enbart totalt antal internationella tävlingsklasser under 2017. Därför har jag skrivit tävling/klasser och konsekvent använt den siffra FEI angett. Men jag har ett facit, nämligen Sverige 2017. Där har FEI angett 8 events alltså tävlingar/klasser och ***det stämmer exakt med det antal klasser som den svenska nationella tävlingsterminen angett.*** *Därför är det troligt att antal klasser kan vara det mest korrekta. (Med reservation för inställda tävlingsklasser*

En tävling för alla

Det är svårt att peka på en viss händelse som skulle kunna räknas som ursprunget eller starten för vad som, efter freden 1945, skulle utvecklas till att bli en modern tävlingsform av distansritt i Europa och övriga världen. Alltså en tävling i uthållighet med vältränade och grenanpassat tränade hästar helt på hästens villkor. Där kommunikationen och samspelet mellan häst och ryttare är en avgörande faktor för framgången och där en i praktiken dömande veterinär bedömning står för djurskyddet.

Distansritt, vars internationella beteckning är Endurance, var 2016 den näst största internationella ridsportgrenen efter hoppning och knappt före fälttävlan inom det internationella ridsportförbundet Fédération Equestre Internationale, FEI. Både när det gäller antal deltagande ryttare, hästar och antal internationella tävlingar.

Ursprunget handlar inte enbart om vad som hände i Europa och heller inte enbart om vad som hände i USA. Om man söker i böcker eller på internet, till exempel på Google och Wikipedia och även söker på olika språk, kan man ibland få intrycket av att distansritten som ridsportgren skapades i USA. Men distansritt i många olika länder runtom i världen har ofta ett ursprung i varje nations militära behov av att testa sina hästar för att hitta bästa avelsmål och individer, och detta är en vanlig gemensam faktor och kan anses säkerställt. Det finns även i några fall viss skriftligt dokumenterad historik för detta. Till exempel en tidningsartikel från 1920 i USA. Men om distansritt som civil tävlingsform började i USA, Europa eller någon annan del av världen, kan inte säkert verifieras.

I stället får man försöka finna ursprunget som en lång utveckling av distansritt som tävlingssport runtom i världen där USA och Europa varit starkt delaktiga. I både USA och Europa fanns ju en gemensam grund, redan före men speciellt under 1800-talet, med att få fram uthålliga och snabba hästar och lämpligt avelsmaterial för militära behov.
Kung Gustav Vasa grundade 1556 Strömsholm genom att bygga en borg. Under de första decennierna på 1600-talet skapade kung Gustav II Adolf Sveriges första stuteri på Strömsholm, och kung Karl X Gustav skapade 1661 ett statligt stuteri på Flyinge.

Utvecklingen till en modern tävlingsform av distansritt i många länder har alltså påfallande ofta, ända till de första åren av 1900-talet, en grund i militära behov av avel, tester och tävlingar i uthållighet och styrka som en faktor i aveln med inriktning på varje nations försvar.
Ett tidigt militärt begrepp i flera länder under 1800-talet var Lätta kavalleriet som ofta användes för spaning och snabba överraskande anfall till häst. Hästar och ryttare i Lätta kavalleriet kunde även ha en viktig funktion för att snabbt och långt i all terräng kunna leverera skriftliga meddelanden i en krigssituation. Hos det tyska kavalleriet lär man då ha sagt att "Ankommen ist gewonnen" som betyder "Anlända (komma fram) är att ha vunnit". Här finns kanske en möjlig bakgrund till att distansryttarnas gemensamma nationella och internationella valspråk sedan länge är just "Ankommen ist gewonnen" eller "To finish is to win" som i Sverige blivit "Att genomföra är att vinna".

Mycket av ursprunget handlade alltså om att testa och hitta bästa prestation genom att klara en given förutsättning i form av en given väg, banans karaktär och i tävlingens form. Även efter 1945 var i början den viktigaste grunden ofta själva prestationen. Att på bästa sätt behärska banans utmaningar för att kunna vara först i mål med bästa och mest fräscha häst och ryttare.

Utvecklingen gick tyvärr ganska snabbt mot ett annat fokus nämligen hastigheten. Den möjliga hastigheten är en kombination av hästens träning, förutsättningar och kvaliteter. Ryttarens taktik, ridskicklighet, omdöme och att kunna lyssna på sin häst, samt banan, dess höjdskillnad och tekniska karaktär. Trots att varje bana i distansritt är unik och olika snabb så krävdes, med början under sista halvan av 1980-talet, allt högre hastighet för att vinna och även för att stå på pallen i internationella och nationella mästerskap.

Man borde redan tidigt kunnat förstå, vad som också framkom och diskuterades även veterinärt under VM och WEG 1990 i Stockholm, att det är inte de långa distanserna utan farten som är den största risken i all distansritt. Trots vissa försök har FEI fram till 2018 inte lyckats genomföra en generell och gemensam sänkning av hastigheterna på framförallt internationella mästerskap. Hur konstigt det än låter så är distansritt egentligen en tävlingsgren där det gäller att vara först i mål på långsammast tid, och därefter inom 30 minuter (från år 2021
20 minuter) klara en avgörande veterinär slutbesiktning godkänt för att kunna vinna.
I svensk distansritt år 2018 kan ponnyer och stora hästar, barn, ungdomar och vuxna samt kvinnor och män och även vissa funktionshindrade tävla i samma tävlingsklass. Även om man på individuell tävling skiljer på seniorer och ungdomar (young rider) när det gäller mästerskapsmedaljer på SM (ej lag-SM) EM och VM i de flesta länder.

Andra världskriget blev en brytpunkt

Tiden mellan 1923 och 1985 i Europa skulle kunna indelas i två perioder. Före och efter andra världskriget, dvs från 1923 till 1939 och efter 1945. En utveckling där det sista testet av hästar hos kavalleriet i USA genomfördes i svår bergig terräng 1923, och där en distansritt på 120 km genomfördes i Schweiz 1936. Under perioden mellan 1945 till första halvan av 1960-talet, kan distansritten anses ha befunnit sig på en flämtande och knapp sparlåga i Europa och även i flera andra länder.

Freden i Europa 1945 innebar att hästens roll i försvarsmakterna förändrades och reducerades betydligt. Så även i Sverige. Orsaken var moderniseringen, den mycket snabba tekniska utvecklingen och mekaniseringen av försvarsmakterna. En bidragande orsak var säkert också bristen på hästar i flera av de krigsdrabbade länderna. Delvis före andra världskriget och definitivt efter krigslutet utvecklades distansritten från att ofta varit en tävlingsform för officerare och överklassen till en helt civil och mer jämställd angelägenhet. Redan 1930 red man en distansritt

i Polen över 800 km från Gdynia till Zakopane, där även damer fick vara med och dessutom med viss framgång. Och i USA fanns det redan från cirka 1927 en föregångare till modern distansritt, Trail Riding, som var öppen för alla.

Men det var under 1970-talet och 1980-talet som den moderna versionen av distansritt med krav på djurskydd växte i popularitet och utvecklades allt snabbare runtom i världen. Inte minst genom skapandet av ELDRIC och att FEI 1983 släppte in distansritten i den internationella ridsportfamiljen. Utan tvekan spelade också beslutet om ett första gemensamt VM 1990 i alla ridsportens grenar vart fjärde år en mycket stor roll.

World Equestrian Games, WEG, 1990 i Stockholm var ett svenskt initiativ. Det lockade flera länder att satsa på den nyaste grenen distansritt vilket skapade en liten boom redan runt 1985 när beslutet fattades. Sverige var inget undantag. Det blev 81 helt nationella distansrittsekipage från 27 nationer som startade på Täby Galopp (numera nya stadsdelen Täby Park) i norra Storstockholm.

VM-banan gick norrut mot Kårsta och österut mot Åkersberga för att efter 160 kilometer gå i mål på Stockholm Stadion som var huvudarena under WEG 1990. Som en jämförelse var det 133 ekipage från 47 nationer som startade på VM 2016 i Slovakien.

Det unika och roliga med all distansritt i världen är att varje tävlingsbana och tävlingsdagens alla unika förutsättningar är just unika. Att tillsammans med sin häst kunna bemästra banans alla olika underlag, den markerade vägen och de yttre förutsättningarna under en viss tävlingsdag är ju den största delen i tävlingsmomentet. Därför är det svårt att på ett rättvist sätt kunna tala om generella rekordtider över en viss distans. Möjligen med undantag av samma distans på en viss bana under liknande yttre förutsättningar. Men det kräver nästan exakt lika mängd av varje banunderlag, bansträckning och väder innan man i så fall kan tala om banrekord för just den banan.

Däremot kan en viss bana i distansritt vara snabb till långsam eller lättriden till svår. Man brukar tala om tekniska banor. Då kan det till exempel handla om att banan har många olika underlag eller många olika eller tvära vägbyten. Att banan är kuperad med många men inte så långa backar uppför och nedför och/eller med inslag av någon eller några långa, branta sugande s.k. mördarbackar. Det kan även vara rå oröjd skogsterräng, vattenpassager, inslag av svårbemästrat underlag som blöta, hala, leriga skogstigar eller steniga delsträckor och berghällar. I Sverige är grusvägar, skogsvägar, stigar och olika typer av råterräng vanligast, och asfalt på delar av banan förekommer på nästan alla distansritter och speciellt nere i Europa. I det svenska reglementet ska en bana för distansritt ”om möjligt inte innehålla mer än 10 %

hårdbelagda vägar utan ridbara vägkanter”. Den mest krävande delen av banan ska inte vara mot slutet”. I FEI:s internationella reglemente finns motsvarande skrivning ”The course must not contain more than 10% of hard surface public access roads intended for vehicular use”.

ELDRIC – Grunden till internationell distansritt

Att skriva om distansrittens historia utan att berätta om ELDRIC, European Long Distance Rides Conference, skulle vara ett oförlåtligt historiskt fel. Det råder ingen tvekan om att ELDRIC hade en betydande och viktig roll när det gäller renässansen och utvecklingen av både nationell och internationell distansritt i Europa, och även i övriga världen, under cirka 20 år.

Under 1960-talet och 1970-talet började allt fler länder runtom i Europa och övriga världen åter att arrangera tävlingar i distansritt. En tävling på tid där det gällde att ta sig runt ett antal sträckor och komma först i mål. Oftast övervakades tävlingarna av veterinär och troligen domare men det fanns inga gemensamma regler. Varje tävling hade sina egna regler och veterinärerna fick agera efter bästa förmåga och skaffa kunskap och information om distansritt från kollegor med erfarenhet av sporten. Kunskapen om att tävlingsrida långt och fort hade nästan gått förlorad både genom det långa uppehållet och de båda världskrigen. I flera fall fick man börja om från noll och skaffa sig egen erfarenhet. Att hästens roll i infrastrukturen sedan länge fullt ut ersatts av olika motordrivna fordon spelade givetvis också roll för att hästen, i stället för att ofta vara en daglig arbetskompis i tranportbranschen, hamnade i facket sport och fritid.

FEI, som hade bildats 1921 av åtta nationer, däribland Sverige, borde i början av 1970-talet ha tagit tag i ett regelverk, men hade inte engagerat sig officiellt i den gryende distansritten vid den tiden. Ordförande 1964 till 1986 var Prins Philip av Storbritannien, gift med den mycket hästintresserade och hästkunniga drottning Elizabeth II som fortfarande 2018 rider ibland över 90 år gammal! Prins Philip tävlade en del i körning, och 1970 blev körning FEI:s fjärde disciplin bakom hoppning, dressyr och fälttävlan. Första VM för fyrspann avgjordes 1972. Första VM i hoppning ägde inte rum förrän 1953 i Paris och följdes av dressyr och fälttävlan 1966, trots att alla tre individuella grenar fanns med på OS från 1912 i Stockholm. I fälttävlan var vid den här tiden, och fram till början av 2000-talet, distansritt en av faserna under andra dagens uthållighetsprov. De andra två var steeplechasen och terrängritten. I svår fälttävlan kunde distansritten på tid uppgå till cirka 20 km.

För distansritten behövdes således en organisation som kunde skapa gemensamma regler och bedriva utbildning av både domare, ryttare och veterinärer. Som kunde skapa ett skydd för hästarna med en tävlingsform på hästens villkor, och för att förhindra "tokridning" under tävlingarna. Skadorna och dödsfallen var ju den främsta anledningen till att tävlingar i distansritt fram till de första decennierna av 1900-talet nästan upphörde helt.

European Long Distance Rides Conference, ELDRIC, bildades 1979 av de sju nationerna Frankrike, Tyskland, Storbritannien, Italien, Portugal, Spanien och Schweiz. En Executive Committee (EC) bildades där ledamöterna kom från Frankrike, Portugal, Spanien, Italien och Tyskland. Syftet var att kunna utveckla och koordinera distansritten i Europa och skapa gemensamma regler. Platsen var Equitana i västtyska Essen, som brukar anses som världens största hästmässa och fortfarande 2015 genomförs varje udda år under februari/mars. Equitana startades av Wolf Kröber 1972, som 1969 hade arrangerat en av de första distansritterna i Tyskland efter kriget.

Men det gick lite trögt för ELDRIC de första åren. Man hade publicerat de första gemensamma reglerna och fått igång ELDRIC Trophy. Det var en poängtävling mellan medlemmarna på tävlingar med ELDRIC-status i distansritt som genomförts godkänt i ett visst minimiantal länder. Första året ELDRIC Trophy avgjordes var 1980 och då var bara fem ryttare placerade i poängtävlingen. I maj 1981 kallade ELDRIC till ett möte i Frankrike och där började det hända saker.

En ny EC valdes där tre av de fem ursprungliga ledamöterna blev kvar, och ELDRIC fick en ny ordförande. Det var Georg F Riedler, en distansridande läkare och hematolog från Schweiz och en s.k. doer som också under många år kom att bli Mr ELDRIC. Under medlemsmötet i januari 1982 i Fehraltorf i Schweiz kunde han presentera nya omarbetade regler och stadgar som antogs enhälligt. Därmed kunde korrekta val genomföras och arbetet med att få FEI att införa internationella regler i distansritt intensifieras. Det var nämligen så att FEI hade vaknat när det gällde distansritten.

En arbetsgrupp inom FEI hade bildats under ledning av ordföranden i fälttävlanskommittén som inte var en distansryttare. ELDRIC försökte men misslyckades med att tillföra sin kompetens om distansrit Anledningen var enligt FEI att ELDRIC inte ur juridisk synpunkt kunde blanda sig i processen med de första internationella regelverket för distansritt. FEI och ELDRIC var också oeniga om vissa regler och speciellt en viktig regel. Det var hur medicinering och dopning skulle hanteras. FEI ville till exempel att en viss mängd av läkemedlet butazolidin (fenylbutazon som är smärtstillande) skulle vara tillåten men det motsatte sig ELDRIC bestämt liksom all annan medicinering i samband med tävling i distansritt.

(Flera år senare till det första samlade VM i alla ridsportgrenar (World Equestrian Games, WEG) i Stockholm 1990, lyckades Sverige tvinga igenom en nollgräns för fenylbutazon för alla ridsportgrenar. Tre svenska ridsportprofiler som var med och drev igenom det beslutet var PG Gyllenhammar, Ulf Rosengren, samt juridikprofessorn Bo Helander som mellan åren 1996 till 2005 var generalsekreterare i FEI.)

Under 1983 hade FEI:s arbetsgrupp arbetat fram ett förslag till internationella regler för distansritt. Distansridande professorn i juridik, Vittorio de Sanctis, som var medlem i FEI Bureau (FEI:s styrelse) hade utsetts till ansvarig för distansritten. Han var också vice ordförande i FEI 1986-1998 och var en av de som fick igång distansritten i Italien efter kriget. ELDRIC hade inte givit upp försöken att påverka FEI när det gällde distansritten. Vid ett möte i Rom mellan de Sanctis och ELDRIC:s ordförande Georg Riedler lovade de Sanctis att ta hand om "medicineringsproblemet".

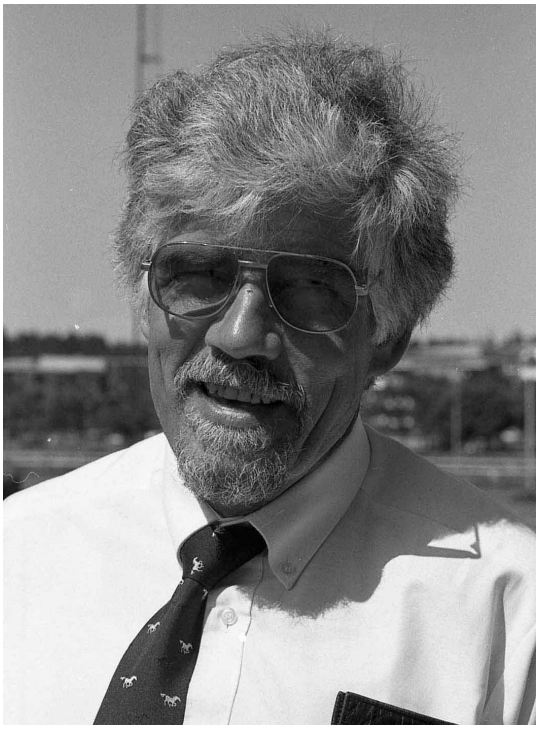

Dr Georg Riedler ordförande i ELDRIC under många år. Foto:Ulf Lonäs

Några veckor senare hade de Sanctis lyckats få med sig FEI Bureau att förbjuda all medicinering i internationell distansritt (endurance). I december 1983 antog FEI:s generalförsamling de nya reglerna och nominerade också en kommitté för distansritt. Några av de första medlemmarna kom under flera år framåt att bli välkända namn som internationella funktionärer i distansritt och som domare eller veterinärer. De gjorde även insatser för att utbilda och forma den nya internationella ridsportgrenen.

De sex första som bildade FEI:s första Endurance Committee var, Pierre Dubois, Frankrike, veterinären James Bryant, Kanada, Jan Schmitdhues, Västtyskland, José Canelas, Portugal samt Georg Riedler och Hannes Walser, Schweiz. Under WEG 1990 i Stockholm var José Canelas ordförande i Ground Jury, och James Bryant en av veterinärerna. Som domare i juryn fanns både Pierre Dubois och svenska domaren Bo Kjellgren. Georg Riedler var teknisk delegat och godkände banorna i distansritten.

José Canelas, Portugal, var en av de sex som som bildade FEI:s första Endurance Committee. Han var också ordförande i Ground Jury under WEG 1990.
Foto: Ulf Lonäs.

Radi ox och Gun Carlsson vann ELDRIC Arab Trophy 1997. Bilden från SM-guldet 120 km samma år på Karolinerritten. Foto: Ulf Lonäs.

I februari 1984 hade Endurance Committee sitt första möte och Georg Riedler konstaterade i ELDRIC:s årsbok att ELDRIC nu hade rollen som konsult, medan FEI ansvarade för internationella regler, mästerskap och de nationella förbunden i distansritt. ELDRIC fortsatte att utveckla ELDRIC Trophy, och skulle under ett antal år ha en representant närvarande på alla FEI:s internationella (CEI) distansritter.

År 1988 var det 34 länder (2015 var det 53 länder) runtom i världen som anordnade tävlingar i distansritt. ELDRIC hade 13 fullvärdiga medlemsländer i Europa och 9 associerade medlemsländer däribland USA, Spanien och Kanada. Sverige blev fullvärdig medlem i ELDRIC 1985 och representerades i Executive Committee av Louise Hermelin (1939-2010) och senare också av Bo Kjellgren. Med medlemsländer i hela världen ändrades någon gång under 1990-talet betydelsen av ELDRIC från European Long Distance Rides Conference till Endurance Long Distance Rides Conference.

Bo Kjellgren satt i ELDRIC:s Executive Committee från 1987 och var dess ordförande mellan 2004 och 2010. Han har också utbildat många domare i distansritt i Sverige. Foto Ulf Lonäs.

Flera svenska distansrittsekipage deltog genom åren i ELDRIC Trophy som ibland brukade kallas för Europacupen i distansritt. Minimidistansen bestämdes1983 till 80 km och pulsen till 60 slag/min för att inte bli utesluten i veterinärkontrollerna. Prince Aussie och Gun Carlson var 1995 trea i ELDRIC Trophy, och Gun vann tillsammans med Radi ox ELDRIC Arab Trophy 1997.

Även andra svenska ekipage deltog och fick diplom. Ett av dessa var Markony som tillsammans med Hanna Norin från Vikarbyn var placerad som nr 19 i ELDRIC Arab Trophy 1999.

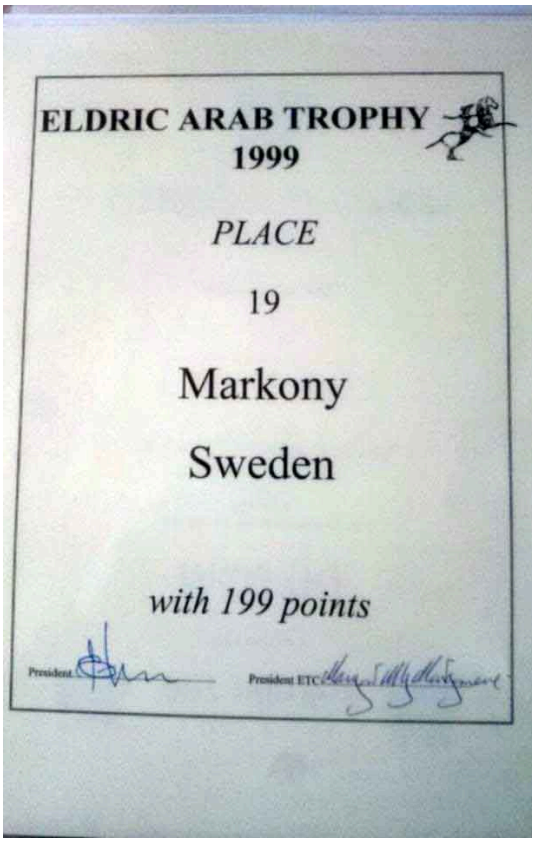
ELDRIC ARAB TROPHY
1999

PLACE

19

Markony

Sweden

with 199 points

President

President ETC

Diplomet som Markony ox och Hanna Norin fick för sin placering 1999.

Runt sekelskiftet år 2000 hade intresset för ELDRIC:s verksamhet minskat och flera länder lämnat ELDRIC. Det blev lite problem med bland annat posten som ordförande sedan Georg Riedler avgått efter många år. År 2004 hade Bo Kjellgren blivit ordförande efter att ha suttit i Executive Committee sedan 1987. Han försökte men misslyckades att få fart på verksamheten igen. Under en tävling i Ungern 2010 fattade Bo Kjellgren tillsammans med bland annat Harald Grinschgl (FEI-domare och ägare till resultatsajten Team Styria) samt veterinären Juliette Mallison (legendarisk brittisk distansrittsprofil, arrangör och FEI-domare bosatt i Tyskland) beslut om att lägga ned ELDRIC som organisation. De pengar som fanns kvar överfördes till FEI med villkoret att de skulle användas för ungdomsverksamhet i distansritt.

ELDRICS relativt korta verksamhet hade ändå stor betydelse för distansritten runtom i världen. Man lade grunden till de första gemensamma reglerna. Hade ett stort finger med när det gällde att med en gemensam internationell grundinriktning utbilda domare, veterinärer och inte minst nya distansryttare. ELDRIC:s ideella arbete kom att få en stor del i att internationell distansritt runtom i världen tidigt kom att utvecklas på ett sportsligt bra sätt och på hästarnas villkor.

Arabhästar och Gulfstater dominerar en snabb utveckling

I distansritt kan alla hästraser vara med och tävla, men ganska snabbt kom en hästras att nästan totalt dominera både i internationell och nationell distansritt runtom i världen.

Arabhästen och fullblodsaraben och dessas olika linjer (t.ex. crabbet, polskt, ryskt blod med flera) och även korsningar mellan dessa linjer och även med andra raser har visat sig mycket fysiskt lämpliga för distansritt. När arabhästar blev dominanta i distansritt har jag inte kunnat precisera. Redan i början av 1900-talet finns dokumenterat att arabhästar testades för styrka, uthållighet och långa distanser. Men om man utgår från att det hände efter 1945 så kan nog WEG (VM) 1990 i Stockholm anses som en tydlig och möjlig brytpunkt. Perioden mellan 1990 och 2000 utvecklades också både svensk och internationell distansritt tämligen snabbt och markant.

Under den här perioden dök det också upp några försök i Sverige att skapa vad som kom att kalllas för en trarab, dvs en korsning mellan varmblodig travare och arabhäst där fadern kunde vara antingen arabhäst eller travare. Ett framgångsrikt exempel på en trarab i Sverige var Power som med Maria Hagman Eriksson genomförde VM 2010 och blev svenska mästare i distansritt 160 km på Göingeritten 2011.

Något som i hög grad påverkat all distansritt runtom i världen och fick stor betydelse för distansrittens internationella utveckling inträffade de sista åren före och de första åren efter millennieskiftet år 2000. År 1982 fanns det fyra internationella tävlingar i distansritt som 1998 hade ökat till 18 tävlingar. Det var ungefär då FEI:s grupp 7, alltså Mellanöstern och framförallt Gulfstaterna, gjorde en allt starkare entré i internationell distansritt. VM i distansritt avgjordes 1998 i Abu Dhabi som är ett av de sju emiraten i Förenade Arabemiraten, UAE. Sedan gick det snabbt och 2017 fanns det över 300 internationella lopp i distansritt runtom i världen.

En bidragande men viktig anledning var att framförallt den styrande familjen i emiratet Dubai i UAE, mycket snabbt sett till att bli den internationella distansrittens ekonomiska motor. Dels genom att köpa upp många av världens bästa distansrittshästar och även talanger i distansritt runtom i världen och dels genom att sponsra och själva deltaga i tävlingar och mästerskap. Det antogs att den styrande familjen al Maktoum i Dubai 2015 ägde cirka 700 distansrittshästar. Och i det muslimska UAE får kvinnor tävla i distansritt.

De nationella regelverken i distansritt kan skilja en del mellan alla 53 länder som arrangerade distansritt 2016. De internationella regelverken från FEI i distansritt är ofta grunden till de nationella, men skiljer sig i Sverige mot de båda nationella i flera moment. Från den första utgivningen 1983 till den i skrivande stund senaste per den 1/1 2018 har de internationella reglerna i distansritt ändrats och uppdaterats ett flertal gånger. Anledningen till detta är främst att det internationella ridsportförbundet FEI har försökt komma tillrätta med de allvarliga problem med dopning, regelbrott och förolyckade hästar i distansrittsloppen man haft i UAE och inom FEI:s grupp 7 under lång tid.

De två internationella regelverken (General Regulations + Endurance Rules) gäller i alla internationella klasser som har det franska prefixet CEI, Concours d´Endurance Internationale. De innebär till exempel att en och samma tävlingsdag i ett land kan ha klasser där det nationella reglementet gäller för de nationella klasserna och FEI:s internationella reglementen gäller för de internationella klasserna.

Den nya moderna distansritten i Europa efter krigslutet 1945 och i övriga världen skulle bli en civil och jämlik tävlingsport för alla. För alla ryttare och för alla hästar oavsett ras.

Kavalleriets hästar ofta ursprunget till distansritt

USA

Att kavalleriet i USA testade sina hästar på distansritter är dokumenterat. I dagstidningen The New York Times den 11 oktober 1920 fanns en artikel om detta. Ingressen eller rubriken löd "300 mile (480 km) riding test for cavalry horses; Selection for United States Service to be made after hard conditions. Must carry 245 pounds (111,1 kg). Rating to be made on speed, condition and economy of feed". Frågan i ingressen var om det var fullblod från Kentucky, arabhästar, "the standardbred trotter" (travare) från turfen eller den tåliga och djärva justin morganhästen från Vermont som var bäst för Uncle Sam´s kavalleri. Testet genomfördes i delstaten Massachusetts.

Det finns en uppgift på Wikipedia att det polska och ryska kavalleriets tester av hästar i form av distansritter skulle varit förebild för USA:s kavalleri. Hästarna skulle då klara 160 km på en dag med 140 kg på ryggen.

Det var heller inte första gången ett sådant test genomfördes i USA, och vikten på 111.1 kg skulle vara fördelad på 65,5 kg i minimivikt för ryttaren och 45,3 kg för sadel och packning. Hästarna reds 60 miles (96,5 km) per dag. Protester från olika djurskyddsorganisationer att testet skulle vara grymt mot hästarna förekom och man hotade med domstol om något hände hästarna. Men de ansvariga majorerna försäkrade att hästarna skulle stoppas direkt så fort det upptäcktes att de skulle kunna fara illa.

Vilken ras som var den bästa efter testet står tyvärr inte i artikeln, men en personlig gissning är arabhästen eller kanske morganhästen. Morganhästar har förekommit i historik om Trail Riding och Endurance i USA. Även i Sverige har svenskuppfödda morganhästar tävlat i distansritt med viss framgång. SGS Flashdance och Sandra Säbb var t.ex. tvåa på Distriktsmästerskapet i Dalarna 1996.

Att U.S. Cavalry hade en viktig roll för utvecklingen av vad som skulle bli modern distansritt kan anses obestridligt. På American Endurance Ride Conference, AERC, facebookgrupp fanns det en notering år 2018 om att hästen Castor av rasen justin morgan kom på fjärde plats i en av de distansrittstester som U.S. Cavalry genomförde 1921. Kanske mer intressant är att arabhästarna flera gånger placerade sig i topp.

William Robinson Brown (1875-1955) startade 1912 arabstuteriet Maynesboro Stud och satsade från start på blodslinjen Crabbet. Brown hjälpte till att arrangera den första U.S. Official Cavalry Endurance Ride år 1919 som vanns av hans sto Ramla. Distansen var 306 miles (492 km) på fem dagar och stoet bar 200 pounds (91 kg). W R Brown red också i flera distansritter. År 1919 hade Brown 88 hästar på Maynesboro Stud, och står som uppfödare till 194 hästar. Han var också ordförande i Arabian Horse Club of America (numera en del av Arabian Horse Association) från 1918 till 1939.

Ponnyexpressen, som mellan april 1860 och oktober 1861, då de första telegrafstationerna var på plats, var en tidig men kortlivad form av distansritt i USA. Företaget levererade post mellan kusten i öster och kusten i väster med hjälp av cirka 157 hästbytarstationer längs vägen. Sträckan var cirka 3.100 km lång och ryttarna red cirka 120 km per dag.

Legendaren och västernhjälten William Frederick Cody (1846-1917), mer känd som Buffalo Bill, var inblandad i det som kanske skulle kunna räknas som den första civila tävlingen i distansritt i USA:s historia – The Great Cowboy Race, GCR, 1893. En distansritt på 1000 miles (1609 km)

från Chadron i Nebraska till Chicago i Illinois. Grunden till att den blev av var ”fake news” i detta fall en s.k. tidningsanka.

En lokal tidningsredaktör i Chadron hittade på och publicerade en historia om att en 1000 mile lång tävling om några månader skulle ridas av cowboys från Chadron till världsutställningen i Chicago. Han skickade sin historia även till tidningar på östkusten och den falska nyheten spred sig mycket snabbt till tidningar i hela USA. Chadron var en stad med problem som behövde all publicitet den kunde få. Ledande medborgare beslöt därför snabbt att varför inte; vi ser till att tävlingen och loppet blir av! Buffalo Bill, som länge framhållit styrkan och uthålligheten hos USA:s cowboyer, hästar och ryttare, kontaktades. Han skulle ändå finnas i anslutning till världsutställningen med sin stora västernshow och gick direkt med på att utöka prissumman och ta hand om målgången på sin show.

Intresset för att vara med blev snabbt stort och ryktet sa att det var över hundra ekipage som skulle vara med. Buffalo Bill, som hade turnerat runt i Europa med sin show 1887 till 1892, kände till skandalerna med skadade och ihjälridna hästar på långa distansritter i Europa. Kanske hade han också en roll i de regler för loppet som skapades. I korthet: Ryttarna fick ha två hästar och kunde byta mellan hästarna efter eget omdöme. Ryttarens minimivikt med sadel skulle vara 150 pound som är 64,04 kg. Ryttarna måste registrera sig på 12 ställen längs banan. Ryttarna fick en karta men vägen till kontrollerna var fri.

Djurrättsaktivister reagerade från olika håll och försökte stoppa loppet. Antalet anmälda blev till slut bara 25 men på startlinjen den 13 juni stod bara 9 ekipage och stora skaror åskådare. Bara timmar innan start kom två representanter för djurskyddsgrupperna (varav en var veterinär) till Chadron med tåg. Starten senarelades och förhandlingar inleddes. Eftersom det fanns järnväg nära kontrollstationerna enades man om att hästarna även skulle besiktigas av djurskyddsrepresentanterna i kontrollerna. Vid t.ex. för hård ridning och sporrmärken kunde hästen diskvalificeras. Det här kan ha varit en av de första gångerna i civil distansritt som veterinärer hade en roll och begreppet ”fit to continue”, som gäller också 2018, infördes.

Det hela slutade med att 7 av 9 ekipage kom i mål. Veterinärerna ansåg att hästarna var i gott skick och att ryttarna tagit hand om sina hästar bättre än sig själva. Det vinnande ekipaget, Poison och John Berry, genomförde den långa distansritten på 13 dygn och 16 timmar med cirka 113 km per dygn. Det finns uppgifter om att The Great Cowboy Race följdes av flera tidningar i USA, som också rapporterade att 5.000 åskådare fanns vid målgången och Buffalo Bills stora showtält i Chicago. När John Berry satt av sin häst och Buffalo Bill gick fram för att gratulera var John så trött att han inte orkade ta i hand och det enda han lär ha fått fram var ”please take care of my horse”. Lite senare framkom det att han

tagit det lugnt som siste man i början, att han tog ledningen när man passerade gränsen till Ilinois och han nästan inte sovit alls på tio dygn. De sista 130 miles (209 km) av loppet hade de båda klarat på 24 timmar.

I Vermont, USA, var det 1926 några hästmänniskor som ville skapa en hästshow samt bättre förutsättningar för Trail Rides. En Trail Ride kan, liksom en Pleasure Ride, beskrivas som en nöjesritt på markerade stigar och vägar. Under de första tio åren för den organisation man skapade, Green Mountain Horse Association, GMHA, blev den främsta uppgiften den årliga hästshowen och att markera upp ett allt längre och växande nätverk av Trail Rides. Man ansåg då att Trail Rides inte handlade om distansritt i tävlingsform, utan den testritt man även anordnade var ett sätt att främja avel av bra ridhästar. Trail Rides kompletterades senare även med Competitive Trail Rides, alltså en tävlingsform. Den första Competitive Trail Ride reds 1936 på 160 km över två dagar och 80 + 80 km, som året därpå ändrades till tre dagar 64 + 64 + 32 km. Hästarna bedömdes, även veterinärt, både före start och i mål. Den häst som visade minst skillnad från start till mål och hade bäst kondition fick högst poäng. Morganhästar och fullblod lär ha varit vanligt förekommande raser.

Competitive Trail Rides reds varje år i Vermont med GMHA som arrangör. GMHA genomförde 2016 en distansritt över 160 km med egna regler för att fira att det var 80 år sedan deras 160 km började, och 2001 genomfördes den första FEI-tävlingen. I USA fanns alltså tidiga föregångare till distansritt som tävlingsform, och Endurance blev tidigt det internationella namnet.

En välkänd och viktig distansritt som haft stor betydelse för utvecklingen av distansritt i USA efter andra världskriget, och säkert också Europa, är The Western States Trail Ride, WSTR, som baserades på en bortglömd ridled. Den skapades 1955 av affärsmannen Wendell Robie (1895-1984) i Auburn, och var på klassiska 100 miles (160 km). Han var också en av de tre som restaurerade den gamla ridleden under början av 1930-talet och organiserade en ritt över tre dagar på ridleden i början av 1950-talet.

Wendell Robie vann 1955 och 1956 WSTR med Bandos och 1957 och 1958 med Molla. Båda var arabhästar. Efter 1959 är tävlingen mest känd som Tevis Cup. Det året skänkte släktingar till Lloyd Tevis ett hederspris som skulle erövras av "to the person who completes the 100-Mile One-Day course in the shortest amount of time and whose horse is in sound condition and fit to continue." Tevis Cup har genomförts varje år sedan 1955 med undantag för 2008 på grund av en skogsbrand. Från 1998 det flesta åren ofta med upp till 200 ekipage.

Starten går i Tahoe nästan vid gränssjön till Nevada och går i mål i Auburn i Californien. Banan snirklar sig till stor del över den 110 km breda och 640 km långa (från norr till söder) bergskedjan Sierra Nevada mountains i Californien, och det var där guldruschen i Californien startade 1848. Ryttarna ska helst inte vara varken fega eller ha anlag för svindel och höjdskräck, för det finns flera mycket tuffa, branta, smala, och berömda passager längs banan. Cougar Rock (det finns en ”fegväg”) är nog den mest kända. Pucker Point, där den upptrampade steniga klipphyllan mellan bergväggen och den nästan lodräta brantkanten djupt ner i en canyon, inte är mycket bredare än en hästs bakdel. (Googla Cougar Rock Tevis samt Pucker Point Tevis för bilder/video.) Flera delsträckor av banan går bara att nå till fots, mc, cykel, till häst eller med helikopter. Banans höjdskillnad är nästan 2.000 meter.

Ingen svensk ryttare har fram till 2017 klarat sig i mål, men Gun Carlson kom i alla fall 120 km år 1994. Den norska distansryttarinnan Lene Hammeren var 2014 sjätte ekipage i mål med lånehästen SMR Filouette. Filouette var uppfödd och ägd av Potato (han heter så) Richardson som vunnit Tevis Cup tre gånger. En av segrarna tog Potato, då 72 år ung, med SMR Filouette, och den andra med hennes mor Fille de Cailana. Han genomförde även Florac 1983 med en fransk häst.

(Det är inte bara häst och ryttare som tävlat och genomfört Tevis Cup-banan. Western States Endurance Run 100 mile är ett ultramaratonlopp. Svenske Johan Fridlund sprang 2009 in på plats 88 med tiden 26.04 timmar och blev bäste europé! Vinnartiden det året var 16.24 timmar. Tevis Cup-vinnaren samma år till häst hade tiden 15.05 timmar.)

Tevis Cup anses vara USA:s och även en av världens fyra tuffaste, svåraste och framförallt mest prestigefyllda tävlingar i distansritt. Två andra är Florac i Frankrike och Tom Quilty Gold Cup i Australien. Båda på 160 km. Tom Quilty Gold Cup genomförde Gun Carlson 1992 med en lånad häst. Den fjärde är The Shahzada Memorial Endurance Test i Australien som innebär 400 km på 5 dagar och 10 olika sträckor. (Googla för video/bilder.)

I USA är det två olika organisationer som ansvarar för distansritten. Det nationella ridsportförbundet United States Equestrian Federation, USEF, bildat 1917, och American Endurance Ride Conference, AERC, som bildades 1972. Det fanns en uppgift på deras facebooksida att man 2018 hade cirka 5.000 medlemmar. Det är AERC som är "governing body" för de cirka 330 olika nationella och ofta privat arrangerade distansritterna i USA 2016 (till och med på nyårsafton och nyårsdagen), och man har även internationella FEI-klasser under sitt tak även om USEF som medlem i FEI är ansvarig för landslagen.

Distanser upp till 160 km förekommer på nationella tävlingar. År 2015 genomfördes i USA 311 tävlingsklasser med totalt 6.308 startande ekipage på 80 km, och på 120 km 39 tävlingsklasser med 491 ekipage. Men det var de kortare distansritterna, Limited Distance, LD, från 40,2 till 48,2 km, som dominerade med 440 klasser och 7.764 startande ekipage. (Alla distanser i USA är angivna i miles men är här omräknande till km för att motsvara Europa.)

Totalt startade 17.478 ekipage på 286 distansrittstävlingar runtom i USA 2015 enligt AERC statistik. De nationella tävlingarna genomförs enligt AERC:s reglemente som inte är helt lika med det svenska eller FEI:s internationella. Det nationella AERC- mästerskapet genomfördes 2015 dels på 80 km och dels på 100 km. AERC:s gruppsida på facebook hade 2018 nästan 21.000 medlemmar och är mycket aktiv.

En legendar i USA med flera svårslagna rekord i distansritt genom åren är Julie Suhr i Californien, som var över 80 år när hon red sin sista distansrittstävling. Hon har 48.723 genomförda tävlingskilometer vilket motsvarar mer än ett varv runt jorden vid ekvatorn som är 40.075 km. Julie har genomfört 63 distansritter på 160 km och 500 på 80 km! I Tevis Cup över 160 km har hon startat 29 gånger, genomfört 22 gånger, och ridit hem tre Haggin Cup som är priset för "Best Conditioned horse". Senaste gången 76 år fyllda, och hon har skrivit boken "Ten feet tall - Still." I en parad med hästar i Auburn 2015 red den då 91-åriga Julie Suhr med i täten!

USA har haft flera världsmästare och VM-medaljörer fram till 1998. Cassandra Schuler och Skikos Omar tog guld 1986. Valerie Kanavy och Pieraz tog guld 1994 i Haag. Pieraz tog guld även 1996 i Fort Railey i USA men då med Valeries dotter Danielle som slog sin mamma ombord på TK Fire´n Gold med en sekund. Från USA kommer också det enda ekipage i distansritt som fram till 2018 tagit tre raka individuella guld på VM. RO Grand Sultan "Rio" och Becky Hart gjorde det 1988 i Front Royal i Virginia, 1990 i Stockholm och 1992 i Montanya i Spanien. Becky Hart har föreläst i Sverige om distansritt, och hade 2015 genomfört 35.237 tävlingskilometer och mer än 260 distansritter.

RO Grand Sultan "Rio" (f.1977 e. Sultan El Shiko u. EZ Shariene) är tillsammans med Becky Hart en av världens mest segerrika och meriterade hästar i distansritt. Hans resultat mellan 1985 och 1998 är enastående. Rio är den enda distansrittshäst som fram till 2018 har både tre raka VM-guld i distansritt och vunnit Tevis Cup både 1984 och 1988. Totalt genomförde han 10.305 miles (16.580 km), startade 39 gånger på 160 km och genomförde 38 av dessa, samt fick 46 Best Conditions! Rio dog 27 år gammal av lymphona, som är en typ av blodcancer.

RO Grand Sultan ”Rio” och Becky Hart, USA, under WEG 1990 på Täby Galopp utanför Stockholm. De båda är 2018 de enda distansrittsekipage som har tagit tre raka VM-guld! Bredvid står den första ryska distansryttaren på ett VM, Valery Zhigounov som också genomförde VM-loppet. Foto Ulf Lonäs.

Knut Nelson från Åseda, var en av de första svenska distansryttarna som 1988 genomförde ett VM-lopp. Foto Ulf Lonäs.

Eva Rubin fick chansen att rida en tidigare världsmästare på VM 1996 i USA och red hem en hedrande femteplats. På bilden med sin egen Igor ox på Simlångsritten.
Foto Ulf Lonäs

Det finns flera svenska distansryttare som tävlat i USA genom åren. Redan 1987 åkte Knut Nelson (1950-2012), som vunnit Sveriges första distansritt över 100 km 1977, över till USA för att rida Öppna Amerikanska Mästerskapen 160 km i Front Royal, Virginia. Knut blev tillsammans med sin lilla hyrda arabponny, som var 14,1 hands som är cirka 142 cm, i mankhöjd bästa europé med en 10:e plats.

Eva Rubin fick på VM 1996 i Fort Railey leasa RO Grand Sultan som inte blivit uttagen till USA:s team. Eva, som då tävlat distansritt i Sverige under flera år och även dragit igång den periodiska tidskriften Distansryttaren, red in Rio på en 5:e plats. Det är fram till 2016 det bästa individuella VM-resultat en svensk ryttare gjort på en leasad och icke egentränad häst eller en distansrittshäst ägd och tränad i Sverige.

Maria Hagman-Eriksson, född 1987, är en av Sveriges mest rutinerade distansryttare. Hon är den enda svenska distansryttare som passerat 17.000 tävlingskilometer och som i december 2018 (fortfarande aktiv) har svårslagna 23.120 genomförda tävlingskilometer. Flera gånger i början av 2000-talet var hon hos Flight Leader Farm och Tracy Webb i USA och praktiserade distansritt och vann flera tävlingar på Tracys hästar. Med Ruleta PJ vann hon 2006 både en tävling på 88 km och 160 km. Tracy Webb har också ridit en distansritt i Sverige med en av Marias hästar.

Cecilia Stråhle-Engquist flyttade till USA 2004 och tävlade distansritt för Sverige på WEG i Lexington, Kentucky 2010. Cecilia red med Aces Comett in på plats 42, och Maria Hagman-Erikson flög över med sin egen Power, en trarab (korsning varmblodstravare/arab), och landade på en 28:e plats.

År 2017 hade USA 206 distansryttare, och 271 distansrittshästar registrerade internationellt hos FEI och arrangerade 100 internationella (CEI) tävlingar/klasser i distansritt. (Bara dressyren hade fler events 2017.)

Maria Hagman Eriksson/Power. Hon är den svenska distansryttare som (tillsammans med Cecilia Stråhle Engqvist som bor i USA) tävlat flest gånger i distansritt i USA fram till 2010. Med sin trarab Power genomförde Maria (och Cecilia) WEG 2010 i Kentucky. Bilden från lag-SM 80 km 2012.
Foto Ulf Lonäs.

Sveriges grannländers historia

Svenskuppfödda Skamir ox och Reidar Naess är en av Norges mest meriterade ekipage i distansritt.
Foto Ulf Lonäs.

Norge

Den 24 augusti 1880 deltog 12 norska officerare i en kapplöpning. Efteråt samlades man i mässen och "enedes om at slutte sig sammen for at støtte og udvikle militær ridning i fri felt, saaledes som den med rette bør kunne fordres af et brugbart let kavaleri". De Norske Officerers Rideklubb var bildat, och ännu ett litet bevis på hur viktigt det lätta kavalleriet fortfarande var då.

Vid den här tiden var Sverige och Norge i union och den svenska kungen Norges statschef. Två dagar efter bildandet accepterade kronprins Oskar Gustav Adolf (senare kung Gustav V från 1907 till 1953), som då var kommendör för en norsk kavalleriskvadron, att bli den nya klubbens beskyddare. Den 26 oktober 1905 gick Sveriges kung Oskar II i Karlstad med på att upplösa unionen och kung Haakon VII blev ny beskyddare. Sedan många år tillbaka arrangerar klubben Officersrittet i Norge, och 2016 hade tävlingen två internationella klasser - CEI* 80 km och CEI** 120 km med flera svenska ekipage.

Norge har alltså gamla traditioner i distansritt och det finns uppgifter om att korta lopp och distansritter upp till 50 km arrangerats vissa år ända fram till 1938. Löjtnant Aas vann 1881 med Bihjou en distansritt över 50 km på tiden 1.57,49 timmar, och året efter vann E Jensen och Guladis en tävling över 50 km på tiden 2.04,33 timmar. En distansritt över 30 km ska ha genomförts på snö 1907. I Oslo vann en ryttare med namnet Bache ett lopp på 35 km med Falken på tiden 1.03,26 timmar.

De första uppgifterna jag hittat om en återstart efter kriget är från 1977 då första Knuteritten över 25 km ska ha haft 80 starter. Birgit K Woie arrangerade 1980 Eidskogsrittet över 35 km. Första halva distansen reds på idealtid och andra halvan var det fri fart. Året därpå var distansen 50 km. Eidskogsritten, Knuteritten och Furnessritten var tre av de tidiga distansritterna i Norge. Knuteritten arrangerades fortfarande 2016. Norges Rytterforbund, NRYF, (bildat 1915) accepterade 1984 distansritten som ny tävlingsgren.

Det finns en överenskommelse mellan Danmark, Finland, Sverige och Norge att man kan tävla på det egna landets nationella licenser på det andra ländernas nationella tävlingar. Utbytet mellan Sverige och Norge har sedan 1980-talet varit ganska stort. Mest har det kanske handlat om internationella klasser och de större tävlingarna i respektive land.

En norsk häst och ryttare som ofta och tidigt tävlade i Sverige var Skamir ox (skimmel, f. 1981 e. Cashmir u. Riscindi) och Reidar Neass (född 1933). De båda vann för-VM i Stockholm 1989 men på WEG året efter

Lene Hammeren, Norge, är den enda skandinaviska distansryttare som genomfört tuffa Tevis Cup i USA. Här med sin egen Arash på Unghäst-finalen på Tors-åkersritten 2016. Foto Ulf Lonäs.

utgick de på egen begäran. De visade dock sin styrka på EM i Storbritannien 1993 där de blev tolva. De båda var också trots en incident tvåa i mål på SM 120 km 1994 på Hoburgsritten på Gotland. När Reidar var halvvägs uppsutten blev Skamir skrämd och hoppade in i en hage och försvann en stund. Reidar var även norsk riksgrenledare i distansritt under många år. Skamir, som var uppfödd i Sverige, är troligen en av de första av Norges mest meriterade hästar i distansritt. Mellan 1988 och 1994 gjorde han 44 starter, tog tillsammans med Reidar 7 segrar på 80 till 160 km, och var bara fem gånger sämre än trea.

Lene Hammeren, Olaug Espeli Carstensen, Tonje Danielsson och Ellen Suhr Ydstebø är några andra norska elitryttare, som ofta även tävlat på svenska distansritter, efter millenniumskiftet.

I Norge var det 18 tävlingar 2018 och i Sverige 20 tävlingar. Efter cirka 2010 har Norge flera gånger varit lite starkare i distansritt än Sverige, och 2016 hade man 11 ryttare i landslagets elitgrupp och lika många i utmanargruppen. Motsvarande siffror för Sverige samma år var 4 respektive 4. Norskt Mästerskap i distansritt för seniorer avgjordes 2017 på 100 km. I Sverige avgörs Svenskt Mästerskap sedan 2007 på 160 km och sedan 2008 i en internationell FEI-klass CEI*** 160 km och inte sällan även med norska ekipage.

År 2017 hade Norge 28 distansryttare, och 36 distansrittshästar registrerade internationellt hos FEI och arrangerade 2 internationella (CEI) tävlingar/klasser i distansritt.

Det finska laget som blev Nordiska Mästare över 120 km 1998. Stående t.vä. Erki Kuvaja och sittandes i mitten Ritva Lampinen. Foto Ulf Lonäs.

Finland

I Finland har distansritten inte lyckats etablera sig på samma sätt som i Sverige, Norge och Dannmark efter 1945. Genom åren har det bara funnits enstaka internationella ekipage i distansritt och finska ekipage har ofta saknats under 2000-talet på NBM, EM och EM. Med ett undantag. Alina Huovinen Garcia, som tävlar för Finland, har sedan 2013 tävlat flitigt nere i Europa och red med Beobide 10 in på en sjundeplats på EM 2015.

Finland har i alla fall en mästerskapsmedalj. På Nordiska Mästerskapen 1998 som avgjordes på Simlångsrittens 120 km i Halland tog Finland lagguld. Samma år fanns det bara cirka 20 ekipage i Finland som kommit en bit på väg i distansritt och totalt runt 100 ekipage i distansritt. Det finska laget bestod av Clinton/Erki Kuvaja (snabbast), Marsch ox/Ritva Lampinen och El Fuego/Tanja Nurminen och ett fjärde ekipage som bröt. Lite hjälp fick man dock av de mer rutinerade lagen från Sverige, Norge och Danmark som alla sprack när man fick för många ekipage uteslutna.

Finland hade inget lag på WEG 1990 i Stockholm, men Ritva Lampinen startade individuellt med den finska hästen (finskt kallblod) Uusi-Helinä och red med tiden 16.12,35 timmar in på plats 28.

Under NBM i Jämsä i Finland 2018 blev svaret på en förfrågan att det finns mellan 200 till 300 distansryttare som tävlat någon gång men att det bara är ett 50-tal som satsar på distansritt i Finland. Samma år fanns det fem tävlingar i distansritt varav en var internationell därför att Finland var värd för Nordiskt Baltiskt Mästerskap, NBM. För seniorer avgörs NBM som en CEI** 120 km och för young rider på en CEI* 80 km, och samma distanser gäller för de Finska mästerskapen.

Suomen Ratsastajainliitto, Finlands Ryttarförbund, bildades 1920 och är medlem hos FEI sedan 1923. Den första tävlingen i ridsport hade man 1911, och drygt 100 år senare har Finland cirka 170.000 ryttare som har ridsport som hobby.

År 2017 hade Finland 13 distansryttare, och 22 distansrittshästar registrerade internationellt hos FEI och arrangerade ingen internationell (CEI) tävling i distansritt.

Danmark

Dansk Rideforbund bildades 1917 och fram till cirka 1920 arrangerades distansritter som träning för det danska kavalleriet. Men efter freden i första världskriget 1918 minskade behovet av uthålliga kavallerihästar och precis som i Sverige föll distansritt i glömska i många år.

I mitten av 1980-talet började några distansritter under 30 km arrangeras i Danmark. Ett danskt ekipage åkte 1986 till Snapphaneritten 120 km i Laholm men stoppades av svenska tullen. Den danska ryttarinnan Birthe Willer Hansen, var positiv till att distansritt börjat arrangeras i Danmark. Som ordförande för Dansk Rideforbund såg hon till att det 1987 fannsnationella regler och en distanskommitté i det danska ridsportförbundet.

Den första distansrittstävlingen med officiell tidtagning genomfördes 1988. Samma år deltog danska ekipage för första gången i distansritter i andra länder, och två ekipage kvalificerade sig för att deltaga i ELDRIC Trophy. World Equestrian Games 1990 i Stockholm, där distansritt 160 km skulle vara en av tävlingsgrenarna redan det första året, hade stor betydelse för utvecklingen av distansritten speciellt i Europa, och Danmark var inget undantag.

I Stockholm ställde Danmark upp med fullt lag. Hoptimist/Merete Andersen, Petunia/Hanne Laesen, Sakim/Poul M Pedersen och Sonia van Willigen med för första och enda gången på ett VM fjordingen (!) Aglaia Kongsøre som utgick. Laget blev som nummer nio sista godkända lag i slutbesiktningen.

Bästa tid i laget, 16.27,21 timmar, fick Sakim och Poul som köpt honom 1981. Sakim föddes 1977 och dog 2006, var en brun ganska stor fullblodskorsning som började en lång karriär som jakthäst och genomförde 300 jakter och blev distriktsmästare i terrängritt. Sakim var en av Danmarks första distansrittshästar i modern tid och 1988 vann han en 50 km. Han genomförde flera VM, EM och NM genom åren och är 2017 fortfarande den distanshäst som med 4.234 genomförda tävlingskilometer gått näst längst bland alla danska distansrittshästar. Inte snabbast, men genomförde nästan alltid. Sakim var på många sätt en mycket personlig och speciell häst. Distansrittsveterinären Line Skadelund, som tog hand om Sakim de sista åren, har berättat att han en gång efter målgång i Danmark lade sig ned alldeles intill målet och tittade på när de andra hästarna kom i mål.

Paul Pedersen och Sakim tävlade flera gånger i Sverige. Ofta helt utan medhjälpare eller groomar. På en tävling såg jag Paul sitta och fika i vetgate lutad mot en ladugårdsvägg men ingen häst. När det var dags att sitta upp visslade Paul knappt hörbart på honom och han kom lunkande i sakta mak från en skogsdunge kanske 50 meter bort. En annan gång på en tävling med rejäl sommarvärme, såg jag Sakkim som taktade fram på vägen med hängande tyglar på halsen och utan ryttare. Framför joggade Paul och Sakkim följde honom som en lös hund. Den fina kommunikation som fanns mellan Paul och Sakkim var dejlig att se!

Danmark arrangerade 18 olika tävlingar i distansritt 2017. Det är vanligt att danskar tävlar i Sverige och varit mycket vanligt att svenskar tävlat i Danmark, men kanske oftast i internationella klasser. (Det finns en överenskommelse mellan Sverige, Norge, Danmark och Finland att man kan tävla i nationella klasser på alla fyra ländernas nationella tävlingar med det egna landets nationella licenser.) Danmarks nationella reglemente i distansritt skiljer sig lite från det svenska i det nya reglementet från den 1/1 2018. Danskt Mästerskap i distansritt avgörs i en tvåstjärnig internationell CEI** 120 - 139 km. Klasserna är indelade

från Lätt C till medelsvår och svår A som är 140 till 170 km /dag. Sporrar och spö år tillåtet på distanser upp till 49 km, men är alltid förbjudna internationellt och i Sverige.

År 2017 var Tina Bratajka med 10.434 genomförda tävlingskilometer och Helen M. Munksø med 9.505 km de mest rutinerade distansryttarna i Danmark. Merete Andersen, Johanne Hvid, Grethe Carstensen, Inger Pitter Bertelsen och Ingelise Kristofersen har alla över 7.000 km.

År 2017 hade Danmark 25 distansryttare, och 29 distansrittshästar registrerade internationellt hos FEI och arrangerade 10 internationella (CEI) tävlingar/klasser i distansritt.

Sakim och Paul Pedersen är det danska distansrittsekipage som 2018 med 4.234 genomförda tävlingskilometer har näst mest genomförda kilometer.
Foto Ulf Lonäs

Distansrittens historia i Europa

Distansrittens pånyttfödelse och moderna utveckling i Europa efter andra världskrigets slut våren 1945 var inte prioriterad när det gällde återuppbyggnaden av europeisk ridsport. Hoppning kom igång ganska snabbt. Redan 1947 var den stora och klassiska hopptävlingen i tyska Aachen med Grosse Preis von Aachen, som startade 1927, tillbaka på banan igen. För distansritten gick det inte lika snabbt. Sannolikt inspirerades och påverkades Europa av hur distansritten som modern tävlingsform utvecklades i USA. Där får nog bland annat starten av Tevis Cup 160 km år 1955 anses haft en viss betydelse.

Det finns dokumentation som visar att grannländerna Spanien och Portugal troligen gjorde de tidigaste försöken under 1950-talet att återskapa distansritten. Dock verkar det som det var ganska trögt att få med de andra länderna i Europa, möjligen med undantag för Frankrike och Holland. Inte förrän i slutet av 1960-talet och under 1970-talet började distansritten i Europa få ett allt starkare fäste i flera länder med regelbundna tävlingar.

De första åren i Europa fanns en liten tendens att några av de tidiga distansritterna avgjordes på långa distanser och över flera dagar. Det får väl ses som något försök att komma tillbaka till ursprunget i början av 1900-talet, men de kortare distanserna från cirka 40 km till 80 km och något senare till 100–120 km skulle komma att bli vanligast. Internationellt bestämdes det troligen redan under 1980-talet, att klassiska 100 miles dvs 160 km skulle vara den längsta tillåtna tävlingsdistansen över en dag.

Det är först under 1960-talet som man kan börja hitta uppgifter om distansritter i några länder i Europa. Då förekom det att man red till tävlingar, genomförde, och sedan red hem igen. Det fanns visserligen hästtransporter redan i början av 1900-talet. Både släpvagnar, motordrivna, hästdragna och järnvägsvagnar, men i Sverige var det i mitten av 1970-talet som det blivit lite vanligare med hästtrailer bakom en personbil i stället för ombyggda lastbilar. Att på ett enkelt sätt kunna transportera sin häst hade givetvis betydelse för utvecklingen av både distansritten och all hästsport runtom i Europa.

Innan ELDRIC bildades fanns det inte någon gemensam europisk organisation som hjälp för att återskapa distansritt som en tävlingsgren i modern ridsport. Några länder organiserade så småningom den nationella distansritten, och ibland även den internationella, i en egen förening eller förbund. Ibland med och ibland utan anslutning till det existerande nationella ridsportförbundet och därmed FEI. I vissa länder

blev det nationella ridsportförbundet huvudman från början i distansritt tillsammans med landets övriga tävlingsgrenar i ridsport. Så är det numera till exempel i Frankrike, Holland och Spanien, och även i Skandinavien och Finland.

Storbritannien

Efter freden i första världskriget 1918, ville Arab Horse Society 1921 visa krigsministeriet hur bra arabhästen var för militära behov och kanske för avel. Hästarna reds 480 km på 5 dagar och varje häst hade 13 stones (82,55 kg) på ryggen. Veterinärer inspekterade hästarna både före och efter. Alla hästarna ska ha varit under 15 hands dvs 152,4 cm. Vinnare blev arabhingsten Shahzada ox (född 1913 e. Mootrub u. Ruth Kesi Uppf. Mr H. C. Stephens stud, England) på 37 timmar 29 minuter. Skimmelhingsten exporterades 1925 till Australien, och där fick han 1981 ett minneslopp i distansritt, The Shahzada Memorial Endurance Test. En distansritt över 400 km på 5 dagar. (Se mer om loppet under Australien.)

Liksom i de flesta andra länder så fanns det en militär koppling till det som skulle bli distansritt även i Storbritannien. Öriket har en flera hundra år lång tradition av galoppsport och ridsport men det verkar ha varit ett glapp på över tio år efter de militära testerna. Kanske var en lite annorlunda distansritt som genomfördes 1937 den första som tävlingsform. Det fanns åtta olika startplatser inom en radie på 160 km från målet. Maxdistansen på en dag var 48 km, med flera kontrollpunkter längs banan, veterinärkontroller, och en pokal till bäst tränade häst. Den här distansritten genomfördes även 1938 men sedan satte andra världskriget stopp för en fortsättning.

När den brittiska distansritten återuppstod efter kriget har varit svårt att hitta en uppgift om, men troligen under 1960-talet. År 1965 var i alla fall startåret för den kanske mest klassiska brittiska distansritten. Då arrangerades The Golden Horseshoe Ride som 2015 firade 50-årsjubileum. Tävlingen har genom åren varit över två dagar och med flera olika distanser. Den flyttade 1974 till Exmoor där den fortfarande finns, och 1986 var första gången som 160 km genomfördes. Red Dragon är en annan distansritt som kan kallas klassisk i Storbritannien.

Den hade premiär 1977 och hittills har den de flesta åren genomförts som en tvådagars 2 x 80 km. Brittiska distansryttare tävlade utomlands för första gången 1980 och då i Frankrike.

Brittisk ridsport har länge varit organiserad i egna specialförbund eller föreningar för till exempel hoppning, dressyr, körning, voltige, horseball, hästskötare (grooms), reining och distansritt. Efter kriget organiserades distansritten av två eller möjligen tre förbund som var och en hade sina egna regler. Endurance Great Britain (Endurance GB) bildades 1973 och ansvarar sedan dess för regler och både nationell och internationell distansritt i Storbritannien. Alla specialförbunden är samlade i det nationella brittiska ridsportförbundet British Equestrian Federation, BEF som skapades 1972. Det förbundet är anslutet till det internationella ridsportförbundet FEI, och 2015 hade BEF 15 medlemmar och 4 associerade organisationer och representerade 4,2 miljoner ryttare, kuskar och voltigörer.

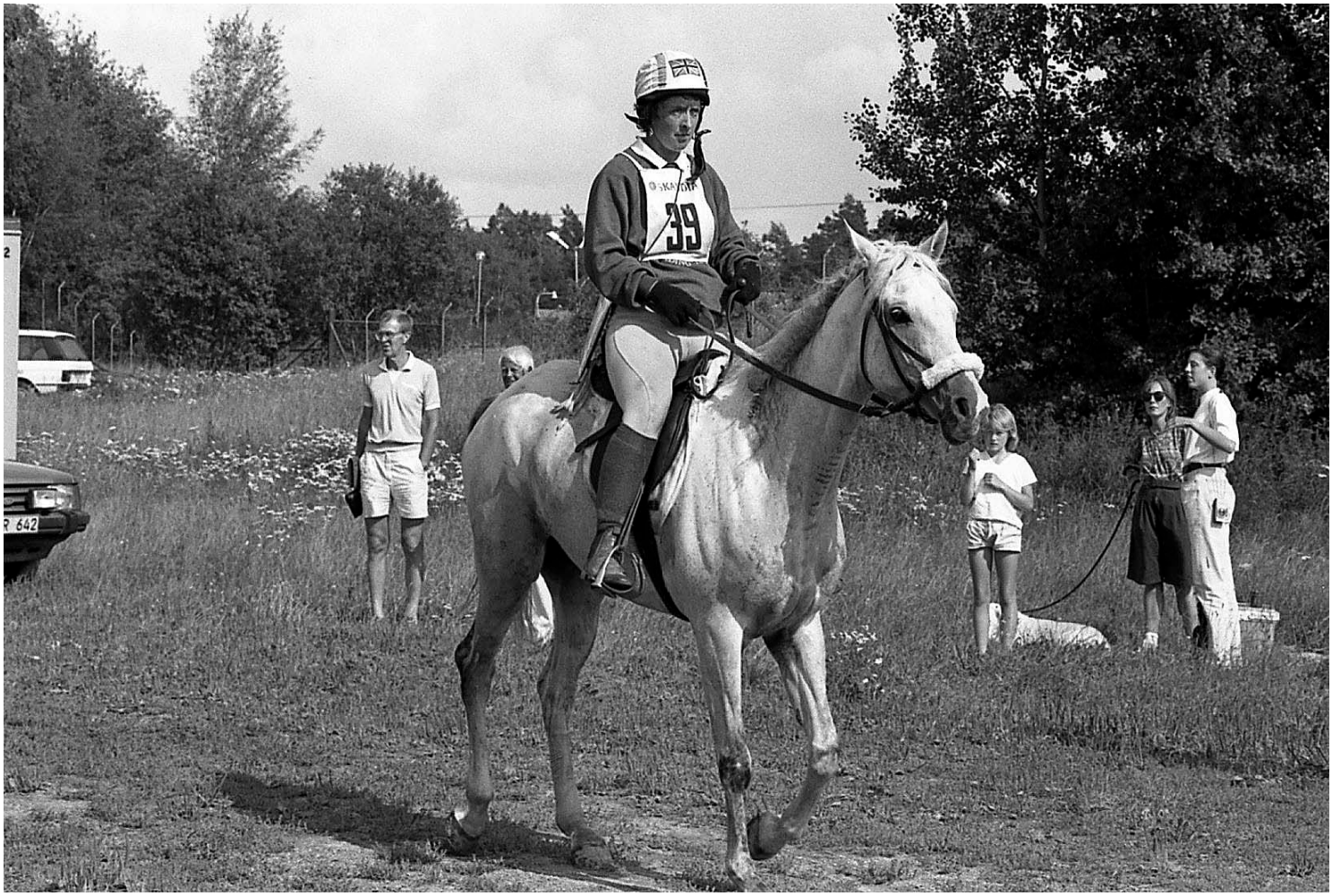

Ibriz och Jane Donovan, Storbritannien, tog silver på WEG 1990 i Stockholm och är en av få brittiska medaljörer på mästerskap fram till 2018. Notera att Ibriz reds bettlöst. Foto Ulf Lonäs.

Storbritannien har arrangerat både EM och VM i distansritt, och saknar inte medaljer på de båda mästerskapen. EM 1993 i Southwell glömmer Sverige aldrig för det var då Janos ox och Chatarina Nelson tog silver både individuellt och med laget. Men hemmalaget och Jill Thomas och Egyptian Khalifa tog guld. Under WEG 1990 i Stockholm togs silvermedaljen av Ibriz och Jane Donovan och Storbritannien tog även hem lagguldet och det gjorde man redan på första VM i distansritt 1986 i Italien.

I Frankrike 1995 blev det silver för Patricia Fowler och Sheraton samt lagguld och 1999 tog laget EM-silver. År 2000 red laget hem VM-silver och förvisade Sverige till VM-bronset, men därefter och fram till 2016 har Storbritannien saknats på både EM- och VM-pallen.

År 2017 hade Storbritannien 150 distansryttare, och 275 distansrittshästar registrerade internationellt hos FEI och arrangerade 43 internationella (CEI) tävlingar/klasser i distansritt.

Tyskland

Efter andra världskrigets slut 1945 låg flera städer i Tyskland mer eller mindre i ruiner. I till exempel Hamburg fanns nästan inte ett hus, eller bro kvar. Under sista veckorna i juli 1943 genomförde över 1.500 bombplan från Storbritannien och USA massiva bombningar av Hamburg. Syftet var att förstöra Tysklands viktigaste och näst största stad med hamnar, krigsindustri och dess arbetares bostäder. Operation Gomorra (från bibelns syndiga städer Sodom och Gomorra) medförde att över 45.000 dog och 900.000 människor i Hamburg blev hemlösa. Även hästar kallades in till kriget och det finns uppgifter om att den tyska krigsmakten, i varje fall i början av kriget, hade cirka 600.000 hästar till sitt förfogande. Många av hästarna blev krigets offer och om hästarna inte dog av kulor, bomber eller granater så blev många hästar också livsnödvändig mat. Freden innebar att Tyskland 1949 delades upp i Västtyskland och Östtyskland och återförenades inte förrän 1990.

Det var mot den här bakgrunden som Tyskland och senare Västtyskland skulle försöka resa sig ur spillrorna. Tyskland samt Italien och Frankrike var stora ridsportländer före kriget. Vid OS 1948 i London fick Tyskland och Japan inte vara med. Men vid OS 1952 tog det tyska laget i dressyr en bronsmedalj, och Meteor och Fritz Thiedemann brons i hoppning. Sedan började en snabb marsch mot den stornation i ridsport Tyskland skulle bli och var 2015. Det året hade Tyskland runt 1,1 miljoner personer som regelmässigt ägnar sig åt hästsport, och det fanns

runt 1 miljon hästar och ponnyer. Tysk ridsport har efter kriget haft stora internationella framgångar både i hoppning, dressyr och fälttävlan, men inte alls lika stora när det gäller distansritt.

I del 1 av Distansrittens historia var Kjesarritten ett exempel på en tidig tävling i distansritt. I ELDRICS årsbok 1990 beskrivs den lite mer utförligt. Den 630 km långa tävlingen i oktober mellan Wien och Berlin 1892 hade 121 starter. Greve Starhemberg vann med sin häst Athos på 71 timmar och 27 minuter. Tyskland ingick vid den här tiden i den s.k. Trippelalliansen (Tyskland, Österrike-Ungern-Italien) som upplöstes 1914. Från 1894 till 1914 var Kjesarritten en årlig tävling i distansritt arrangerad av armén. Distansen hade då ändrats och varierade från 120 km till 160 km. Höjdskillnaden var runt 1.000 meter, tempot 9 till 15 km/tim, någon form av paus var inlagd och det var prispengar.

Förändringen av Kjesarritten 1894 kan ha varit ett tidigt försök att komma tillrätta med de skador, dödsfall och problem som då fanns med tävlingar i distansritt. Det ger också en liten fingervisning om att just 100 miles eller 160 km var en lika tidig som viktig toppdistans under en dag, vilket den också var och är över 100 år senare. Distansritten mellan Leipzig och Dresden 1902 över 135 km vanns på 5.57 timmar inklusive paus, men hade en genomförandeprocent på under 50. Därefter har det varit svårt att hitta dokumentation om distansritt och tysk distansritt verkar ha tagit en paus på 67 år.

Den första moderna distansrittstävlingen i Tyskland dröjde till 1969 då Wolf Kröber arrangerade och genomförde en tävling över 50 km i Ankum. Det dröjde till den 1 maj 1973 innan den första längre tävlingen reds och då på 100 km. Den första tyska distansritten över 160 km från Hamburg till Hannover genomfördes 1974 och har sedan dess genomförts varje år. Samma år avhölls en av de längsta distansritterna efter kriget i Europa. Det var den 980 km långa tävlingen mellan Hamburg och München uppdelad på 12 dagar med 12 startande, där 7 ekipage genomförde och vinnartiden blev 90.27 timmar. En annan lång och annorlunda distansrittstävling 1979 var en distansritt där banan var öppen under 24 timmar och den som vann klarade att genomföra 200 km. Under 1987 gjordes över 3.000 starter i distansritt och distanskörning.

Distansritten i Tyskland organiseras av Der Verein Deutscher Distanzreiter und fahrer, VDD, (Föreningen tyska distansryttare och kuskar.) som grundades 1976 och har över 2.000 medlemmar. I Tyskland finns inte tävlingar enbart i distansritt utan också i distanskörning med häst och lättare vagn eller av sulkytyp. Varje år (faktauppgift från VDD:s hemsida år 2015) arrangeras under VDD:s reglemente cirka 140 tävlingar med cirka 350 olika klasser och distanser i distansritt.

Der Verein Deutscher Distanzreiter und fahrer, VDD, ansvarar för bland annat tävlingsverksamheten och det nationella tyska reglementet i distansritt samt landslagen och mästerskap. Man är medlem i det tyska ridsportförbundet, Deutsche Reiterliche Vereinigung (FN) i Warendorf, som är ansluten till internationella ridsportförbundet FEI. Under 1900-talet och 2000-talet har svenska distansrittsekipage flera gånger tävlat i Tyskland och även vunnit internationella distansritter. Däremot har tyska distansrittsekipage inte tävlat i Sverige mer än några enstaka gånger genom åren. Lite märkligt kan man tycka att utbytet inte varit bättre då det faktiskt bara är 36 mil mellan Malmö och Hamburg plus en kort färjetur Puttgarden - Rödby.

Lausbub och Bernhard Dornsiepen, Västtyskland, på väg in i vetgate under WEG 1990 i Stockholm. De båda red in på plats 13. Berhard är fortfarande aktiv och tog silver 2018 på tyska mästerskapen 162 km med RIO 243. Foto: Ulf Lonäs.

Västyska Mästerskapen i distansritt började 1978 och genomfördes de flesta åren fram till 1989 som en tävling över två eller tre dagar. Från 1990, med undantag för 1992, har den avgjorts över 160 km på en dag. Georges Washington/Alexander Stadler är det enda tyska ekipage som åren 1991 samt 1995 till 1998 vunnit tyska mästerskapen fem gånger.

Västtysk lag-medalj på EM blev det 1985, 1995 och 1997, och i laget 1995 ingick Georges Washington/Alexander Stadler. Medalj på VM har det blivit för laget 2010 och individuellt 1986 för Drago/Bernhard Dornsiepen. Tre tyska distansrittsekipage har fram till 2015 ridit hem en individuell EM-medalj. Det är Beu/ Sabrina Arnold 2011, Hopp-Auf/Klaus Dittrich och Drago/Bernhard Dornsiepen 1985, som 2018 forfarande med framgång är aktiv distansryttare. Sabrina Arnold, som bor och verkar i Frankrike, tog EM-guld 2017 med Tarzibus och tog även sitt andra raka guld på unghäst-VM för 7-åringar dagen efter EM-guldet.

År 2017 hade Tyskland 101 distansryttare, och 113 distansrittshästar registrerade internationellt hos FEI och arrangerade 17 internationella (CEI) tävlingar/klasser i distansritt.

Estland, Lettland och Litauen

Av de tre Baltiska staterna är det 2016 Estland som har satsat mest på distansritt. Estland har en lång historisk tradition med Sverige, och det gäller på senare år även i distansritt. Det är bara cirka 30 landmil från kust till kust över Östersjön, och svenska distansrittshästar har genom åren exporterats till Estland. På tävlingssidan har de båda länderna inte sällan tävlat hos varandra.

Estland är en ung nation, och frigörelsen från Sovjetunionen (som ockuperade Estland 1944) och självständighetsförklaringen skedde i augusti 1991. Den första tävlingen i distansritt genomfördes 1996, och 20 år senare 2016 hade man 18 nationella och en internationell FEI-tävling. Samma år fanns 94 distansryttare och 79 distansrittshästar i Estland.

Svenskuppfödda Galarina ox och Heigio Rothla red hem guldet när Öppna Nordiska/Baltiska Mästerskapen i distansritt 120 km avgjordes 2006 på Härjedalsritten i Sveg. Heigio Rohtla och svenskuppfödda Fatas Zanzibar och Kairit Järv på Baltimore är två namnkunniga estniska internationella distansryttare som båda genomförde VM 2016 i Slovakien. Under Nordiska Baltiska Mästerskapen i Finland 2018 tog Heigo och Fatas Zanzibar ett individuellt silver och fick Best Condition och Ines Beilmann och Local Sunshine tog guld på en tuff och teknisk bana. Maria Hagman Eriksson har tävlat flera gånger i Estland och vann 2016 CEI*** 160 km i Körvemaa utanför Tallin med MZ Maymoon ox. Maria vann också i Kurgjärve CEI** 120 km med Prylens Pepton 2011.

Lettland och Litauen har bara haft några enstaka distansryttare och några enstaka tävlingar under 2000-talet. Distansryttare i Lettland har också tävlat i Estland. Alisija Zabavska från Litauen var dock trea i ett större lopp över 120 km i Texas, USA, 2017.

År 2017 hade Estland 40 distansryttare, och 48 distansrittshästar registrerade internationellt hos FEI och arrangerade 11 internationella (CEI) tävlingar/klasser i distansritt.

Heigo Rohtla och svenskuppfödda Galarina från Estland blev Nordiska/Baltiska Mästare på Härjedalsritten i Sveg 2007. Heigo genomförde också VM 2016 med Fatas Zanzibar. Bilden från Björkviksritten 160 km 2007.
Foto Ulf Lonäs.

Frankrike

Frankrike är en av de allra största och äldsta hästsportnationerna i Europa både när det gäller ridsportgrenarna inom FEI samt trav och galopp. Efter 1975 har Frankrike också varit ledande nation i distansritt i Europa och ofta även världsledande nation. Sedan VM i Virginia i USA 1988, har minst ett franskt ekipage eller laget varit på VM-pallen nästan alla åren fram till 2016! Och på EM i Italien 1997 tog det franska ekipagen inom en minut hand om de fem första placeringarna.

Frankrike är också stora i några andra hästsporter som t.ex. horseball (en form av basket från hästryggen), och arrangerar även lite mer udda tävlingar med hästen som gemensam nämnare. Exempel på detta är, distanskörning samt Equifun där olika typer av hindersvårigheter (ej hoppning) ska klaras av med precision och på tid. Ride and Run är en kortare distansritt på 5 eller 10 km tillsammans med en löpare på tid tills båda passerat mållinjen. Det finns också en kortare variant där ryttaren och löparen byter plats en eller flera gånger under loppet.

Det franska ridsportförbundet, Fédération Française d'Equitation, FFE, har anor från 1921. Men ridsportförbundet, FFE, bildades egentligen när tre olika organisationer samlades under ett tak år 1987. De dröjde dock till den 14 december 1999 innan stadgarna reformerades och det blev ett enhetligt ridsportförbund, Fédération Française d'Equitation, FFE. År 2012 hade FFE 8.409 klubbar och arrangörer samt 706.500 licenstagare. Frankrike hade 65 miljoner invånare 2018. Det finns en uppgift från 1990 om att Frankrike år 1988 arrangerade 162 tävlingar i distansritt med 1.404 deltagare. Prispengar förekommer men långtifrån alltid. I Frankrike finns några professionella distansryttare och tränare i distansritt som försörjer sig på att köpa in unghästar, träna, tävla och sälja dem.

Frankrike var troligen, om inte den första så en av de första i Europa, där försvarsmaktens olika grenar testade sina hästars uthållighet. Den franska armén arrangerade flera distansritter från 1860 till 1884 då distansritter mot klockan förbjöds genom en lag. Även i den då franska kolonin Algeriet i Nordafrika arrangerades distansritter.

En intressant uppgift i Eldrics årsbok 1990 är en årlig distansritt från Paris till Rouen cirka 122 km och vidare cirka 90 km till Deauville vid Engelska Kanalen mellan åren 1902 och 1905. Det kan ha varit första gången en längre distansritt i Europa (och kanske första gången överhuvudtaget) hade fem veterinärkontroller. Första året var det 29 starter. Den franska tidningen Armes et Sport (Vapen och Sport) arrangerade 1903 en tävling från Paris till Deauville över två dagar. Första dagens 130 km hade en maxfart på 10 km/tim. Den andra dagens 85 km från Rouen till Deauville var det fri fart.

Den här distansritten kan ha varit ett tidigt försök att tävla på hästens villkor, men tyvärr finns det uppgifter om att två hästar dog efter loppet.

Det var 84 arméofficerare som 1911 genomförde en distansritt från Biarritz vid havet cirka 20 km från spanska gränsen till Paris. En sträcka som till fots kan beräknas till cirka 730 km. Vinnaren uppges ha ridit 160 km per dygn. Den sista uppgiften jag hittat om distansritter i Frankrike före krigsutbrottet 1939 var en internationell distansritt mellan Paris och Deauville som genomfördes 1928. En sträcka som fågelvägen är cirka 160 km. Deauville i regionen Normandie har en historisk galoppbana från 1864 nära havet och Normandie är en välkänd fransk hästregion där World Equestrian Games (VM i alla ridsportgrenar) avgjordes 2014.

Det kan ha dröjt till 1965 innan någon tävling i distansritt åter avgjordes i Frankrike. Det var en distansritt på 210 km över två dagar i kommunerna Grimaud och Saint-Tropez som ligger vid en havsvik i södra Frankrike inte långt från Cannes. Loppet upprepades 1966 och då fanns också en tävling mellan Fontainbleau och norrut till Paris. En distansritt över 100 km i Rodez i södra Frankrike genomfördes 1970, och inte så långt därifrån skulle en klassisk årlig tävling i distansritt skapas.

Florac i södra Frankrike är ansedd som en av Europas tuffaste och svåraste distansritter efter starten 1975 och då var distansen 130 km. Banans höjdskillnad i den natursköna sydfranska nationalparken Cévennes är från 500 meter till 1.600 meter. Bland annat med en 7 km lång nedförsbacke med 500 meters höjdskillnad. Även med smala bergvägar med djupa och branta raviner på ena sidan och smala broar där skyddsräcken på sidorna är minimala eller kan saknas.

Fransmannen Denis Pesce, född 1956, har genomfört Florac 160 km 15 gånger och vunnit 8 gånger med 5 olika hästar mellan åren 1986 och 1999! Tre gånger med Melfenik och två gånger ombord på Krempolis. Krempolis vann dessutom Florac med Hubert Baeyens både 1982 och 1983. Melfenik och Denis krönte en fantastisk karriär i distansritt när de red hem den individuella silvermedaljen på WEG (VM 160 km) 1994 på 15.3 km/tim i Haag i Holland. Melfenik var en vit skimmel född 1978 fallen efter arabhingsten Persik och undan Belle som var av rasen selle francais. Både far och son anses som historiska legender i fransk och internationell distansritt. Persik född 1969 e. Kankan u. Pamiatka var uppfödd av stuteriet Tersk i Ryssland och exporterades till Frankrike 1973. Han är far till cirka 30 två-och trestjärniga (CEI) vinnare i distansritt, och 14 av hans söner är far till vinnare av CEI** och CEI*** distansritt.

Under EM 2011 (160 km) i Florac var det två svenska ekipage som klarade sig runt. Dahle och Annelie Eriksson red hem en 10:e plats och Zinner och Frida Ekström var nr 23.

Den franske veterinären och tidigare landslagsledaren Jean-Louise Leclerc hade 2009 en clinic under en lång avsutten heldag på en av distansryttaren Hasse Wallmans restauranger i Stockholm. Han svarade då på frågan varför Frankrike lyckats så markant och så länge i världstoppen i distansritt.

– Vi var tidigt ute både med bra arabhästavel och egen tävlingsorganisation specialiserad på distansritt. När vi senare gick upp i FFE hade vi en bra bas och fick bättre resurser att utveckla sporten.

Fransmännen hade 2009 cirka 600 hästar kvalade för 160 km och hade 2.000 hästar färdiga för tvåstjärnig och trestjärnig distansritt. Medeltempot för fransk distansrittselit var då 18 km/tim. Vid den här tiden hade franska landslagsledaren ett 30-tal seniorekipage att välja på till EM, och 70 ekipage till YRVM varav 20 togs ut till kval och uttagning. De uttagna ekipagen fick därefter inte tävla utan bara specialträna enligt anvisning fram till mästerskapsstart, berättade Jean-Louise Leclerc.

Sett till antalet internationella ryttare registrerade hos FEI 2017 var hoppning med 4.190 och distansritt med 870 de två största grenarna i Frankrike. För 2019 hade man ansökt om 52 olika internationella distansritter hos FEI mellan 1 februari till 30 november där alla utom en hade 80 eller 90 km, 27 tävlingar hade 120 km, flera även 130 km och 140 km och 11 tävlingar hade 160 km. Till detta kommer nationella klasser och tävlingar.

År 2017 hade Frankrike 870 distansryttare, och 1.561 distansrittshästar registrerade internationellt hos FEI och arrangerade 87 internationella (CEI) tävlingar/klasser i distansritt.

Italien

Italien var under en stor del av 1900-talet en av de stora europeiska nationerna i ridsport. På OS i fälttävlan och hoppning blev det medaljer både 1920 och 1924. Giulio Borsarelli vann Grosse Preis von Aachen i hoppning med Crispa 1931.Någon av bröderna (eller ibland faktiskt båda) Piero och Raimondo d ´Inzeo stod på OS-pallarna i hoppning både individuellt och med laget åren 1956, 1960, 1964 och 1972. Så visst fanns det lång, välkänd och gedigen tradition i ridsport när det efter kriget var dags att åter dra igång distansritt i Italien. En distansritt mellan Milano och Torino debuterade 1925 och upprepades under flera år.

Vittorio de Sanctis, som var styrelsemedlem i FEI Bureau, var en av de som såg till att det hände något. När det hände har inte gått att hitta men det finns en uppgift i ELDRIC:s årsbok 1990 om en distansritt norr om Rom. Det var en ritt 1971 på 50 km i Manziana med 47 startande där 43 genomförde. Vinnartiden blev 2.49,17 timmar cirka 17,7 km/tim.

I ELDRIC:s årsbok 1988 har juridikprofessorn och distansryttaren Vittorio de Sanctis skrivit en sammanfattning på engelska om åren 1987-1988. Med lite körsbärsplockning ur den får man veta att:

• Distansritten Staffa d´Oro i regionen Toscana där Florens är huvudort, är den äldsta distansritten i Italien. 1987 hade man 160 starter och toppdistansen var 80 km. Året efter var det 45 startande på 80 km med en genomförandeprocent på 65.
• Italienska mästerskapen 1988 avgjordes på 130 km med 21 startande och en genomförandeprocent på 80.
• Inför VM i Front Royal i USA 1988 arrangerade man ett specialtest för de ryttare som hade planer på att få åka. Banan på 160 km var anpassad så att ryttarna bytte till ny häst efter 80 km som en del i att man kunde visa att man hade omdöme och klarade att rida på leasade (okända) hästar. Ryttarna måste också klara en medicinsk undersökning. Det var sex italienska distansryttare som fick åka till VM i USA. Två av dem blev sjuka under tävlingen, men Italien placerade sig femma i lagtävlingen av 14 nationslag.
• Paks VII och Pietro Moneta tog en tredjeplats på ”Endurance Championship for Arabian Horses” som arrangerades i Schweiz.

Italien har arrangerat VM och EM (1989 i Siena och 2009 Assisi) och både för seniorer och young rider, och var bland de allra första länderna som åtog sig att vara mästerskapsarrangör. Premiären för VM 160 km i distansritt skedde i Pratoni del Vivaro nära Rom 1986. Ett av Italiens mest meriterade ekipage i distansritt har varit Faris Jabar och tandläkaren Fausto Fiorucci.

Italienska medaljer på EM 160 km och VM 160 km i distansritt:

• 1997 EM i Pratoni del Vivaro i Italien. Lagsilver (Faris Jabar/Fausto Fiorucci, Shandic/Fabio Minci, Rulens/Andrea Iacchelli)
• 1998 VM i Dubai, UAE. Individuellt silver Faris Jabar/Fausto Fiorucci.
• 2001 EM i Castiglione del Lago i Italien. Individuellt guld Faris Jabar/Fausto Fiorucci. Lagguld (Fausto Fiorucci, Chiara Rosi, Alessandro Baldicchi, Roberto Busi)
• 2002 WEG Jerez i Spanien. Individuellt silver Alex Raggio di Sole/Antonio Rossi. Lagsilver.
• 2004 (27 januari 2005) VM i Dubai, UAE. Lagguld, men det var fram till 2016 senaste gången ett italienskt ekipage fanns på VM-pallen.
• 2013 EM i Most i Tjeckien. Lagbrons.
• 2017 EM i Bryssel i Belgien. Lagsilver (51 minuter före Sveriges brons)

Daniele Serioli, Perrine Campanini, Carolina Tavassoli Asli och Simona Garatti hade alla över 1.000 rankingpoäng hos FEI 2017. Daniele var rankad 4 i världen.

År 2017 hade Italien 453 distansryttare, och 515 distansrittshästar registrerade internationellt hos FEI och arrangerade 52 internationella (CEI) tävlingar/klasser i distansritt.

Portugal

Portugal är ytterligare ett exempel på militär bakgrund till distansritt. Efter tester och egna erfarenheter från de två distansritterna från Bryssel till Ostende i Belgien 1902 och från Paris till Deauville i Frankrike 1903, gav general Julio de Oliveira ut en guide om distansritt någon gång mellan 1912 och 1920.

I sin guide konstaterade han bland annat att en oavbruten trav snabbare än 220 meter per minut (13,2 km/tim) kan vara farlig. Över den farten var det bättre att galoppera och byta galopp i jämna intervaller. En bra arabhäst eller korsning med fullblod klarar lätt ett galopptempo på 400 meter/minut på mediumdistanser, (vad han menade med en sådan distans framgår inte). På snabba distansritter var det bättre att göra korta stopp än att gå bredvid hästen därför att hästen återhämtade sig snabbare då. I guiden fanns också en tabell över lämpligt tempo för olika distanser inklusive vilotiden. För 25 km var det 25 km/tim, för 52 km 22 km/tim, för 80 km 18 km/tim, för 125 km 14 km/tim, för 150 km 13 km/tim och för 430 km 8 km/tim. Säkert nyttig information för deltagarna i den omskrivna distansritten Portugal Runt som var 19.308 km 1925. I snitt red man 93 km/dag men de sista 500 km var sträckorna runt 147 km/dag. Arabhästen Emir som hade egyptiskt blod vann tävlingen.

En militärkupp den 28 maj 1926 gjorde Portugal till en militärdiktatur under 48 år. Den 25 april 1974 genomfördes en armékupp känd som Nejlikerevolutionen därför att bara fyra personer lär ha omkommit och kuppen fick snabbt hjälp från folket som stoppade nejlikor i soldaternas gevärspipor för att hindra dem att skjuta. Regeringschefen Marcello Caetano fördes till ön Madeira och dog i Brasilien efter sin landsflykt. Under andra världskriget var Portugal, liksom Spanien och Sverige, neutralt. I Portugal blev hästar ett vanlig transportmedel under kriget då bristen på bensin var stor. Ville man tävla fick man rida till tävlingen

I slutet av 1950-talet kom tävlingar i distansritt igång på allvar i Portugal. En distansritt från Madrid till Lissabon över 600 km genomfördes 1958 (se även Spanien) och 1959 red man från Lissabon till Madrid. Revolutionen medförde att det blev stopp för all hästsport under ett antal år men 1978 red man en distansritt på 260 km över tre dagar. Det fanns ännu ingen gemensam organisation för distansritt och inte något reglemente. Hästar var billiga, det fanns inte så mycket erfarenhet och kunnande om distansritt och det blev lite problem. Det nationella ridsportförbundet, Federação Equestre Portuguesa bildat 1927, fick en hel del klagomål för något som var utanför deras kontroll eftersom distansritten (Raides) inte var en tävlingsgren inom förbundet. Därför beslöt förbundet att försöka få ordning på distansritten och skapa gemensamma regler. José Canelas, som också var med och formade ELDRIC, var 1980 medlem av tekniska kommittén för fälttävlan i Portugal och blev ombedd att ta hand om distansritten. Fälttävlan på den här tiden bestod även av distansritt förutom dressyr, hoppning
och terrängen. Kanske var det därför ingenjören, ryttaren och uppfödaren José Canelas fick uppdraget. Med hjälp från olika håll i både Europa och USA kunde han presentera nationella regler i distansritt som antogs av förbundet för en testperiod. José Canelas utbildade även de första distansrittsdomarna i Portugal, och var under WEG 1990 i Stockholm ordförande i Ground jury.

Portugal tog lagguld på EM 1999 hemma i Elvas och lagsilver på EM 2003 på Irland. På VM 2006 i Tyskland blev det lagbrons. Under WEG 2014 hade Portugal fem ekipage med men bara ett, Tibete/Antonio Vaz Friere genomförde som nr 37 och näst sist.
Bland internationella distansryttare och tränare i Portugal 2017 är bara cirka 26 % kvinnor och manliga distansryttare i klar majoritet. Det blev hemmaseger 2017 i den internationella distansritten Rio Frio utanför Lissabon på 160 km för Faisca och Joao Pedro Carpinteiro på 15,8 km/tim. Maria Prazeres, född 1997, var rankad som nr 33 hos FEI i juli 2018. Då hade hon fyra internationella segrar mellan 2016 och 2018, och tävlade även internationell fälttävlan.

2012 hade man 14 nationella tävlingar under hela året utom i augusti varav flera över två till tre dagar vanligen på 40 och 80 km några på 10 km och två på 160 km. Under 2016 cirka 15 tävlingar varav några över flera dagar.

År 2017 hade Portugal 87 distansryttare, och 157 distansrittshästar registrerade internationellt hos FEI och arrangerade 17 internationella (CEI) tävlingar/klasser i distansritt.

Spanien

Spanien anses som ett av de större hästländerna i Europa och har en lång tradition av distansritt. Ursprunget hittar man återigen i kavalleriets behov av bra hästar. Det finns till exempel noggranna och dokumenterade studier och minnesanteckningar från 1904 om värmemätningar på hästar efter tester och ansträngning. Spanien har sedan många hundra år flera inhemska hästraser där Andalusiern nog är den mest kända. Det officiella spanska namnet är Pura Raza Española (PRE) och det var det spanska förvarsministeriet som skapade stamboken.

Den första dokumenterade distansritten i Spanien jag hittat är från 1927 i Madrid. Den vanns av Eugenio Luque och Havanera, och det finns en koppling till en distansritt 1929 vi vet lite mer om. Det året reds en tävling i Andalusien från Jerez till Sevilla och tillbaka till Jerez i sydvästra Spanien. Distansen var 200 km uppdelat på två dagar där de första 70 kilometerna varje dag reds på fastställd tid och de sista 130 kilometerna med fri fart. Det var 12 deltagare och ekipage även från Portugal, Tyskland och Schweiz, och 7 ekipage genomförde. Vinnaren var Eugenio Luque som red Guanaco, en häst med argentinskt ursprung.

Det kan ha varit så att Spanien var en av de första länderna i Europa att få igång distansritten igen efter andra världskriget, trots att Spanien från 1939 var en fascistisk diktatur under general Franco ända till hans död 1975 då demokratin och monarkin återupprättades. I Barcelona genomfördes en distansritt 1953 och 1990 genomfördes den distansritten för 38:e gången.

En distansritt från Jerez till Madrid (466 km fågelvägen och cirka 630 km bilväg) genomfördes 1957. Året efter var det dags för en ny rejäl maratondistans, 600 km på 11 dagar från Madrid till Lissabon i Portugal. En av de spanska ryttarna var Manolo Palacios. Den distansrittstävlingen upprepades 1987 och då var distansen 640 km över 8 dagar. Det var 47 ekipage från 7 länder och 12 genomförde. Vinnartiden blev 44 timmar 20 minuter, men det mest intressanta var nog trean i mål. Det var nämligen en Manolo Palacios som efter 30 år åter genomförde maratondistansritten!

Det spanska nationella ridsportförbundet, Real Federación Hípica Española, RFHE, i Madrid bildades 1924 och har hand om distansritten som på spanska heter raid. Några av de mest namnkunniga och meriterade spanska distansryttarna efter millenniumskiftet och fram till cirka 2017, är framför allt det gifta professionella paret Maria Alvarez Ponton och Jaume Punti Dachs och deras Team Juma. Trebarnsmamman Maria är med sin lilla Nobby flerfaldig guldmedaljör både på EM och VM samt varit spansk mästare i distansritt. Jaume har i

många år varit tränare i UAE, men har också både EM-guld och EM-silver. Alex Luque Moral, Alejandra Dachs Izquierdo och Angel Soy Coll är tre spanska distansryttare man kan hitta i toppen av resultatlistor i Spanien efter 2013 på distanser 90 till 160 km. På YREM 2016 i Portugal tog de spanska ungdomarna lagguld genom att se till att alla fem ekipagen var först i mål inom sju sekunder. Dubbel guldmedaljör blev 10-åriga korsningsaraben Echo Falls och 21-åriga Paula Sanchez Muntala.

Det är Spanien och Frankrike som efter millenniumskiftet varit i en egen division när det gäller internationell distansritt i Europa.

År 2017 hade Spanien 371 distansryttare, och 639 distansrittshästar registrerade internationellt hos FEI och arrangerade 45 internationella (CEI) tävlingar/klasser i distansritt.

Distansritt i övriga världen

UAE och Gulfstaterna

Förenade Arabemiraten, UAE, består av sju emirat och är en ung stat bildad 1 december 1971 och tillhör grupp 7 i den internationella FEI-familjen. Distansritt finns i de två emiraten Abu Dhabi, som till ytan är störst och är huvudstad, och emiratet Dubai som också är största stad med cirka 2,4 miljoner invånare. När det handlar om distansritt är UAE störst i grupp 7 och bland Gulfstaterna runt Persiska viken. Klimatet i öknen har styrt att tävlingssäsongen i UAE oftast varit från oktober till april.

Emiraten i UAE styrs av en emir. Ätten al Maktoum har styrt Dubai sedan 1833, och emiren HH Sheikh Mohammed bin Rashid Al Maktoum är 2015 premiärminister i Dubai och vice president i UAE samt blev världsmästare i distansritt 2012. Både individuellt och med laget.

Ätten al Nahayan har styrt Abu Dhabi sedan 1845 och varit presidenter i UAE sedan 1971. President sedan 2004 är emiren HH Sheikh Khalifa bin Zayed al Nahyan. I UAE och emiratet Abu Dhabi finns Boudheibendurance village och Emirates international endurance village som är permanent byggda och anpassade för tävlingar i distansritt.

Emirates Equestrian Federation, EFF, bildades 1992 och var 1998 arrangör för VM i distansritt men UAE missade pallen. Redan då hade man investerat och köpt upp de bästa hästarna och lockat till sig

många duktiga tränare, och framgångarna kom snabbt. På VM i Spanien 2002 tog Shejk Ahmed bin Mohd al Maktoum och Bowman individuellt guld. Två år senare var Dubai åter VM-värd och då blev det silver till Shejk Mohd bin Rashid Al Maktoum/Nashmi och brons till Shejk Hazza bin Zayed al Nahyan/Mindari Aenzac. På öppna EM vartannat år mellan framgångarna på VM var man nästan alltid topp tio.

Olika bolag i UAE, t.ex. Meydan och familjen al Maktoum, har från millenniumskiftet varit den internationella distansrittens ekonomiska motor. Men tyvärr har speciellt UAE, och även andra länder i grupp 7, också varit ett sorgebarn när det gäller både nationell och internationell distansritt. Framförallt i de lopp som ridits i UAE, men även i andra länder och i mästerskap. Alldeles för många fall av grova regelbrott och dopning, och förolyckade och avlivade hästar i samband med både nationella och internationella lopp, har varit nästan ständigt återkommande under många år. En bidragande orsak har sannolikt varit att alltför höga farter i ökenloppen varit mer regel än undantag.

Minst 12 distansrittshästar förolyckades på tävlingar i UAE bara under 2017, och i grupp 7 var det 19 dopningsfall före februari 2018. Det antalet skulle sannolikt vara tråkigt högre om man räknar från millenniumskiftet. För t.ex. 2012 var det 11 fall och 7 fall under 2013.

Två allvarliga regelbrott har varit att UAE skickat in falska kvalresultat till FEI. Under VM 2012 startade en annan häst än den som kvalat in, och trots bildbevis kunde FEI inte döma p.g.a. en juridisk teknikalitet.

Det internationella ridsportförbundet, FEI, har flera gånger försökt att få ordning på problemen, men är maktlösa när det gäller nationella klasser. Funktionärer och en ansvarig veterinär har stängts av. Trots en skriftlig övenskommelse mellan UAE och FEI och att man en period 2015 stängde av UAE från internationella tävlingar och internationell distansritt blev det inte bättre. I april 2016 satte FEI ned foten med en smäll och tog ifrån UAE det VM i distansritt man skulle haft samma år. På VM i Slovakien 2016 förolyckades Ajayeb, en av de mest meriterade hästarna i UAE med bland annat EM-guld 2015 då för Spanien. Först i mål var ett ekipage från UAE men som blev uteslutna i slutbesiktningen.

En viktig motvikt och kontrast till problemen i UAE är The Boudheib Initiative som HH Sheikh Sultan bin Zayed al Nahyan i Abu Dhabi genomfört med framgång sedan 2016. (Se info på engelska www.boudheib.ae) Det handlar om ett speciellt regelsystem, BECA, för distansritter för att premiera gott horsemanship och minska de farligt höga farterna i loppen. Regelsystemet är tänkt att kunna användas i alla länder och man räknar fram poäng för bland annat puls (56 slag/min inom 10 minuter är idealet) och max tempo på 20 km/tim för varje sträcka. Till viss del liknar BECA det svenska nationella regelsystemet TE-klass eller Tempotävling. De lopp som genomförts i UAE har varit en

succé. I USA har UAE 2017 sponsrat ett BECA-lopp i distansritt som vanns av Hoover the Mover och Cheryl van Deussen, USA, som varit rankad Top Ten hos FEI.

Distansritt förekommer även i grannländerna Oman, Bahrain och Quatar. Bahrain hade sin första distansritt den 7 april år 2000. Kungadömet Bahrain var värd för VM för Young Rider 2005 med svenskt deltagande. Det blev lagbrons VM 2008 i Malaysia och indvividuellt brons 2016 till Waterlea Dawn Treader/HH Sh Nasser bin Hamad al Khalifa. På Simlångsritten utanför Halmstad i samband med SM 2018 startade sju ekipage från Bahrain på CEI** 120 km och HH Shejk Khalid Bin Hamad Al Khalifa (son till kungen av Bahrain) och Ahmalfi vann på 6.21,56 tim/18,85 km/tim. Hästarna flögs till Halmstad, och det var första gången ett land från FEI:s grupp 7 startade distansritt i Sverige och Skandinavien.

År 2017 hade UAE 1.406 distansryttare, och 7.316 distansrittshästar registrerade internationellt hos FEI och arrangerade 28 internationella (CEI) tävlingar/klasser i distansritt.

Kina

Kina har ingen lång och känd tävlingstradition varken inom modern hästsport eller distansritt även om hästar funnits i Kina i över 2000 år. Men i distansritt, näst störst efter hoppning i Kina, har det stora landet börjat synas alltmer internationellt.

Under WEG 2014 deltog två kinesiska distansryttare för första gången. Det var Huilin Jia (född 1957) på den franskägda och franskuppfödda Princesse la Fontaine och Gang Zhi på den ungerska hästen Gazal Borbala. Båda blev uteslutna i vetgate 4 efter 137,4 km, men två distansryttare från Kina var anmälda till VM i Slovakien 2016. Huilin Jia och Soumaya du Parc genomförde på 18,627 km/tim och tog en hedrande plats som nummer 28 av de 47 ekipage som genomförde. Det är nog bara en tidsfråga innan vi ser ett kinesiskt lag med 5 ekipage på startlinjen i ett VM.

Kina hade 2014 bara 10 distansryttare och ingen distansrittshäst internationellt registrerad hos FEI. Året efter hade man 64 ryttare och 43 hästar registerade. Sedan november 2015 finns också ett avtal mellan Sverige och Kina som tillåter export av svenska hästar till Kina.

År 2017 hade Kina 47 distansryttare, och 40 distansrittshästar registrerade internationellt hos FEI och arrangerade 2 internationella (CEI) tävlingar/klasser i distansritt (varav en med en prissumma på cirka 360.000 kr på 120 km).

Australien

Distansritt i Australien startade 1966, när R. M. Williams som var redaktör för tidningen Hoofs and Horns hade skrivit om Tevis Cup. Han frågade sin vän Tom Quilty, välkänd för sina hästar och boskap, om han ville stötta en idé om att utmana ryttare i Australien för att visa om de hade kunskap och horsemanship att genomföra 100 miles. Tom donerade 1.000 australiska dollar till prispokalen och Tom Quilty Gold Cup var skapat. Det var 26 starter och den första vinnaren den 7 maj 1966 var arabhingsten Shalawi med Gabriel Stecher ombord som red 160 km barbacka! Sedan 1986 roterar Tom Quilty Gold Cup mellan de sex staterna i Australien.

Distansritten blev snabbt populär och i början av 2000-talet finns uppgifter om att Australien arrangerar runt 100 distansrittstävlingar från 80 till 400 kilometer per år. En skillnad mot flera länder i Europa är att man i det nationella reglementet valt att ha tre viktklasser för ryttaren. Heavy 91 kg och högre, middle 73 kg och högre och lightweight under 73 kg. Tävlingsklasser måste också vara 80 km eller längre. Pulsvärdet ska i nationella tävlingsklasser vara max 55 slag/minut i vetgate 1 och 60 slag i alla övriga veterinärinspektioner. Man har 30 minuter på sig in till puls och obligatorisk vila är 60 minuter.

I Australien finns en prestigefylld distansritt. The Shahzada Memorial Endurance Test, som rids varje år sedan 1981 i St. Albans i staten New South Wales. Distansen är 400 km på 5 dagar med 10 olika sträckor från 28 till 50 km och även 80 km per dag. Arabhingsten Shahzada ox (skimmel född 1913 e. Mootrub u. Ruth Kesi Uppf. Mr H. C Stephens stud, England) exporterades 1925 från Storbritannien till Australien. På youtube finns (i varje fall 2018) några filmer från tävlingen och att The Shahzada Memorial Endurance Test är en rejäl utmaning framgår tydligt.
https://www.youtube.com/watch?v=ZaBGeX5MVSw
https://www.youtube.com/watch?v=eWimb-ZMYII
https://www.youtube.com/watch?v=VO0eIssPfkc

På VM i distansritt har Australien genom åren ridit hem några lagmedaljer på VM. Lag-guld blev det år 2000 i Frankrike och lag-silver VM 2004. Lag-brons blev det åren 1990, 1994, 1998 och 2002.

År 2017 hade Australien 74 distansryttare, och 93 distansrittshästar registrerade internationellt hos FEI och arrangerade 12 internationella (CEI) tävlingar/klasser i distansritt.

Nya Zeeland

Nya Zeeland i Stilla Havet består av Sydön och Nordön och flera småöar och har en befokning på cirka 4,5 milijoner. Säsongen i distansritt är mellan augusti och maj och det fanns 14 klubbar i tre regioner 2015 - syd, centralt och nord. Det finns tre årliga mästerskap. Södra mästerskapet, norra mästerskapet och nationella mästerskapet som alternerar mellan nord och syd. Deras valspråk är "To complete is to win"

Den första distansritten reds den 29 augusti 1970 och hade 22 starter över distansen 80 km. Det första nationella mästerskapet reds 1977 på 80 km, men mellan 1987 och 1993 testade man flera olika distanser. Både 160 km och 200 km över två dagar samt 260 km över tre dagar. Från 1994 är distansen 160 km över en dag.

På VM 1998 blev det guld till laget. Till WEG 2014 i Frankrike flög ett landslag med Georgia Smith, Bradon Cameron, Alison Higgins och Susie Latta med sina hästar, men ingen av dem kom i mål.

År 2017 hade Nya Zeeland 78 distansryttare, och 90 distansrittshästar registrerade internationellt hos FEI och arrangerade 24 internationella (CEI) tävlingar/klasser i distansritt.

Första internationella mästerskapen

Några år in på 1980-talet lade Sverige fram ett förslag till den internationella ridsporten (FEI) om att skapa ett gemensamt VM för alla ridsportens tävlingsgrenar vart fjärde år. I omröstningen 1985 så vann Stockholm över Rom med röstsiffrorna 42 för och 34 emot. World Equestrian Games i Stockholm 1990, med basen på Stockholms olympiastadion från 1912 och Ryttarolympiaden 1956, medförde att både svensk och europeisk distansritt fick en skjuts framåt.

När distansritten hade blivit alltmer etablerad i Europa 1985, hade två EM i distansritt 160 km avgjorts. Premiären skedde 1984 i Florac i södra Frankrike med 28 startande och 19 genomförde med godkänd veterinär slutbesiktning efter målgång. Det blev franskt EM-guld när Incompris och Yves Ayme vann på 14,89 km/tim. Silver till Samun/Hilde Jarc, Österrike. Bronset till Al Pomar och Dennis Pesce, Frankrike. Lagguldet till Frankrike före Storbritannien och Västtyskland.

Rosenau i Österrike var värd för EM 1985, som därefter avgjorts vartannat år. Frankrike red åter hem lagguldet på 33.26,03 tim. Västtyskland och Storbritannien tog lagsilver och lagbrons. Individuellt vann hemmaekipaget Samun/Hilde Jarc på 9.28,08 tim före Hopp-Auf och Klaus Dittrich på 10.13,45 tim. Brons till Drago och 17-årige Bernhard Dornsiepen på 10.40,36 tim. Bernhard deltog på WEG 1990 i Stockholm med Lausbub och red in på plats 13. Han är fortfarande aktiv distansryttare, och 28 år senare den 16 juni 2018 var han trea på 160 km i tyska Babenhausen. Den 24 juni samma år blev det silver med Rio 243 på Tyska Mästerskapen 162 km.

Sverige

Distansritt i Sverige 1945 - 1985

Livgardets beridna skvadron, Livskvadronen, är det enda som finns kvar av det som en gång var det svenska kavalleriet. Livskvadronen tillhör Livgardet inom Försvarsmakten och hästarna står sedan många år uppstallade på Kavallerikasern K1 på Lidingövägen i Stockholms innerstad. Föreningen och stiftelsen Den Beridna Högvakten äger sedan 1985 alla de 80 hästarna och svarar tillsammans med Försvarsmakten för hälften av driftskostnaderna. Nedläggningen av de svenska kavalleriet hade en betydande roll för nya ridskolor och svensk ridsport efter 1945. Ridskolorna lade grunden för allt fler privathästar och i förlängningen nya grenar inom ridsporten som distansritt.
Foto från 2013: Ulf Lonäs.

Det skulle ta 55 år, från den sista kända och dokumenterade svenska distansrittstävlingen 1922, innan svensk distansritt återskapades i Sverige söndagen den 4 september 1977. Karolinerritten i Västergötland utanför Skara med start och mål på Axvalla travbana kom att bli distansrittens vagga i Sverige.

Den snabba utvecklingen av alltfler ridskolor runtom i Sverige under 1950- och 1960-talen efter freden 1945 hade lagt grunden till att den breda allmänheten, tillsammans med den ekonomiska utvecklingen i Sverige, fått bra och goda möjligheter att lära sig rida. Som en följd av detta även sommarridläger för främst ungdomar där till exempel Gotland var tidigt ute. När ridskolorna började erbjuda sina elever att tävla på ridskolan och kanske i närområdet var steget inte så långt till att skaffa egen tävlingshäst för de som ville och kunde.

Det beridna svenska kavalleriet hade stor betydelse när den civila ridskolan och ridklubbarna skapades runtom i Sverige. Många av hästarna från kavalleristallen blev ridskolehästar. Flera av officerarna och underbefälen lämnade in uniformen och blev ridlärare och några startade också nya ridskolor. De svenska ridskolorna utvecklades snabbt till den unika institution för både ungdomar och vuxna som man fortfarande är i Sverige, när det gäller bredd och omfattning i Europa.

Försvarsmakten avvecklade i rask takt all hästverksamhet ute på förbanden efter krigsslutet. Det sista beridna jägarförbandet, K4 i Umeå, försvann i slutet av 1960-talet och arméns ridskola på Strömsholm blev civil 1968. Endast en livskvadron med hästar fick vara kvar på K1 i Stockholms innerstad främst för statsceremoniella uppdrag och för att bevara den beridna högvakten. Hästarna på K1 överfördes 1985 till nya föreningen och stiftelsen Den Beridna Högvakten som numera äger hästarna och svarar för halva driftskostnaden.

Flera av hästarna hos det svenska militära förbanden och kavalleriet hade efter freden 1945 överförts till en Ackordhästorganisation som 1976 ombildades till Ackordhäststiftelsen. Syftet var från början att man kunde ansöka om att få hyra en eller flera hästar mot att försvarsmakten kunde kalla in dem kortare perioder vid behov. Under flera år lärde många av dessa hästar både barn, ungdomar och vuxna att rida på alltfler nystartade ridskolor runtom i Sverige. Inte sällan med en underofficer eller officer utbildad på arméns ridskola i Strömsholm som lärare. Ackordshäststiftelsen finns fortfarande och har främst varmblod som hyrs ut. Stiftelsens hästar finns 2018 bland annat som elevhästar på Strömsholm och på några ridskolor. Men, Ackordshäststiftelsen köpte under 2018 inte in några nya hästar och uthyrningsverksamheten och Ackordhäststiftelsen är under avveckling.

Fram till och under nästan hela 1900-talet skulle det finnas tre olika förbund och en organisation för att koordinera olika delar av svensk ridsport. Även här finns det på olika sätt en viss koppling till försvarsmaktens kavalleri för tre av dem. Först ut var Svenska Ridsportens Centralförbund, SRC, som bildades olympiaåret 1912 i Stockholm från den delvis militära kommitté som ansvarade för ridsportgrenarna på OS och alltså fortsatte med att ansvara för den civila ridsporten. Förbundet var 1921 en av stiftarna till det internationella ridsportförbundet, Fédération Equestre Internationale, FEI. Distansritten erkändes av SRC 1983 i och med att förbundet skapade den första Distansrittskommittén.

Svenska Lantliga Ryttarföreningars Centralförbund bildades 1942 av ett antal lantliga ryttarföreningar som ofta fanns i södra Sverige. Under min ungdomstid på 1950-talet sa man att SLRC mest höll på med avdelningsridning. I dag vet jag att man hade ett brett program samt en oro för försvarsmaktens ökade mekanisering och därmed minskning och behov av hästar.

Ridfrämjandet, som bildades 1948 med lite hjälp från en statlig utredning, hade under 45 år utbildning av ryttare och hästar som sin kanske viktigaste uppgift. Verksamheten var ofta förlagd till Strömsholm.

Ungdomarnas eget förbund var Svenska Ponnyföreningen, SPF, som bildades 1954. Ordförande de första 34 åren var Bengt Forsman som även under flera år var generalsekretare för fullblodsgaloppen i Galoppförbundet. Svenska Ponnyföreningen ansvarade bland annat för ponnyavel (tills Svenska Ponnyavelsförbundet bildades) samt tävlingsverksamheten med ponny i grenarna hoppning, dressyr och fälttävlan. Efter flera års verksamhet även för ponnytravet och ponnygaloppen. Ponnytravet bröt sig tidigt ur SPF och ponnygaloppen ingår sedan 2008 i Svensk Galopps ungdomsverksamhet. Svensk Galopp är den organisation som förvaltar och utvecklar galoppsporten, arrangerar galopptävlingar för engelska fullblod och arabiska fullblod samt är avelsorganisation för engelska fullblod i Sverige.

Nu undrar kanske någon vad ponnyer har med distansrittens historia att göra? Jo, i allra högsta grad. Det finns ett flertal både D-ponnyer och C-ponnyer som genom åren genomfört distansritt upp till 120 km. En del av ponnyras och andra små araber med en mankhöjd under 148 cm. Både en shetlandsponny och ett gotlandsruss har genomfört 80 km distansritt. Russet och B-ponnyn Mandelas Brisels, riden av några år senare landslagsryttaren Annelie Eriksson, gjorde det även med bästa resultatet i sitt lag på lag-SM år 2000!

Det 126 cm höga russet Mandelas Brisels med Annelie Eriksson genomförde år 2000 Lag-SM 80 km i Dalarnas lag. Godkända i mål på en 18:e plats av 36 godkända med tiden 5.10,35 tim, 15,65 km/tim (!) och blev tredje bästa ekipage i laget. Foto: Ulf Lonäs.

I svensk distansritt tävlar både ponnyer och stora hästar i samma klasser. Ponnyn Fazette och Liselott Friederich ingick i silverlaget på Lag-SM 2002. Foto: Ulf Lonäs.

Connemaraponnyn Fazette 138 cm i mankhöjd född 1986 och Liselott Friederich hade åren runt millenniumskiftet flera placeringar. Ingick i laget som tog silver på lag-SM 80 km 2002, klarade 120 km två gånger samma år och Fazette genomförde totalt 2.366 km distansritt.

Det innebär att ponnyn Fazette ligger på plats 42 i listan över de hästar som genomfört längst tävlingsdistans fram till år 2018. Bara två hästar är samma år i topp med över 5.000 genomförda tävlingskilometer.

Efter WEG 1990 i Stockholm diskuterades för och emot att svensk ridsport borde ha bara ett förbund som ansvarade för all svensk ridsport. År 1993 slogs både SRC, SLRC, Ridfrämjandet och SPF ihop och blev Svenska Ridsportförbundet, SvRF. Ridsportförbundet är 2018 huvudman i Sverige för hoppning, dressyr, fälttävlan, distansritt, körning, voltige, westerngrenarna reining och working equitation samt mounted games.

Alla ridklubbar i Sverige som är anslutna till Svenska Ridsportförbundet kan arrangera nationell och internationell distansritt. Några klubbar har specialiserat sig mer eller mindre helt på eller har en egen sektion för distansritt. Det finns ett 20-tal sådana runtom i Sverige 2018 som brukar ha en årlig tävling och ibland ordnar träningsritter. Medlemskap i en ridklubb ansluten till Ridsportförbundet är grunden för att få tävla i alla ridsportens grenar.

Distansrittens återskapande skulle bli den mest jämlika tävlingsgrenen i svensk ridsport även när det gäller hästarna. Där tävlar både män, kvinnor och ungdomar, lektionshästar och privat ägda hästar och alla raser från ponnyer till kallblod i samma klasser och över samma distanser. Att distansritten i Sverige år 2017 efter 40 år fortfarande är en av tävlingsgrenarna beror nog till viss del på den svenska ridskolan och att nästan alla ryttare och hästar kan vara med.

De som skapade Karolinerritten

Det var läkaren och arabhästuppfödaren Gunnar Boström som tog initiativet till att väcka liv i svensk distansritt igen. Ett av hans livsverk är Stuteri Cavallo i Lerdala, och han var också med och drog igång arabgaloppen i Sverige. När det gäller Karolinerritten och återskapandet av distansritt i Sverige måste några namn till nämnas. Det är Lennart Petterson, Karl-Erik Åkermo och Gitz Johansson samt Elisabeth Arvidsson och Louise Hermelin.

Gitz Johansson blev engagerad i Karolinerritten 1978 och är 40 år senare fortfarande en drivande kraft när det gäller distansritt. Hon har varit ledamot i Ridsportförbundets distanskommitté under många, många år och är även nationell A-domare.

– Jag träffade Gunnar Boström och det ena gav det andra och första året var jag vägvakt i Istrum, berättar Gitz.
Men något år senare fanns hon i tävlingsledningen under nästan alla år och det är hon fortfarande 2018 men numera på Billingeritten.

Gitz Johansson var under nästan alla år spindeln i nätet i Karolinerrittens organisation. I över 40 oavbrutna år har hon på ett engagerat sätt ställt upp för svensk distansritt och varit en drivande kraft.
Foto: Ulf Lonäs.

Elisabeth Arvidsson var en eldsjäl i svensk distansritt under flera år. Tävlingsledare på Karolinerritten, domare och inte minst distansungdomarnas mentor och fasta klippa.
Foto: Ulf Lonäs.

Elisabeth Arvidsson (1942-2003) var i många år från början av 1990-talet ena halvan av en distansrittsduo tillsammans med Gitz i Bergs Hästklubb där hon under flera år var en drivande kraft och tävlingsledare för Karolinerritten. Elisabeth var även ledamot i Ridsportförbundets Distanskommitté och domare i distansritt. Under sex år 1996 till 2002 bildade hon ett framgångsrikt team tillsammans med huvudansvariga Eva Borg för ungdomssatsningen i distansritt, och det var distansungdomarna som låg henne närmast om hjärtat. I Elisabeth hade distansungdomarna en mentor, ett bollplank och ett stöd med både kunskap och ett djupt och personligt engagemang även mellan träningsaktiviteter och tävling. Hon fanns med inte bara med den goda matgrytan och havrekakorna utan också när något måste administreras eller problem lösas. En handlingsmänniska och en medmänniska av en uppoffrande sort som kanske inte är så vanlig. Som verkade och tog tag i saker i det tysta, men också hade skinn på näsan och inte var rädd att säga ifrån när något verkade uppenbart galet. Den 28 januari 2003 gav Elisabeth Arvidson upp kampen mot cancern.

Lennart Pettersson var med sedan starten av Karolinerritten 1977. Han var de första åren en av Sveriges första domare i distansritt, tillsammans med Tore Jönsson som var officer från Skövde. Lennart var bland annat med om att skapa de första reglerna för Karolinerritten i Sverige, innan det första svenska nationella reglementet i distansritt fastställts av Svenska Ridsportens Centralförbund, SRC. Detta byggde till viss del på ELDRIC:s regelverk samt FEI:s internationella reglemente. För sin insats fick Lennart Pettersson vid Karolinerrittens 20-årsjubileum 1997 Svenska Ridsportförbundets förtjänstplakett i guld.

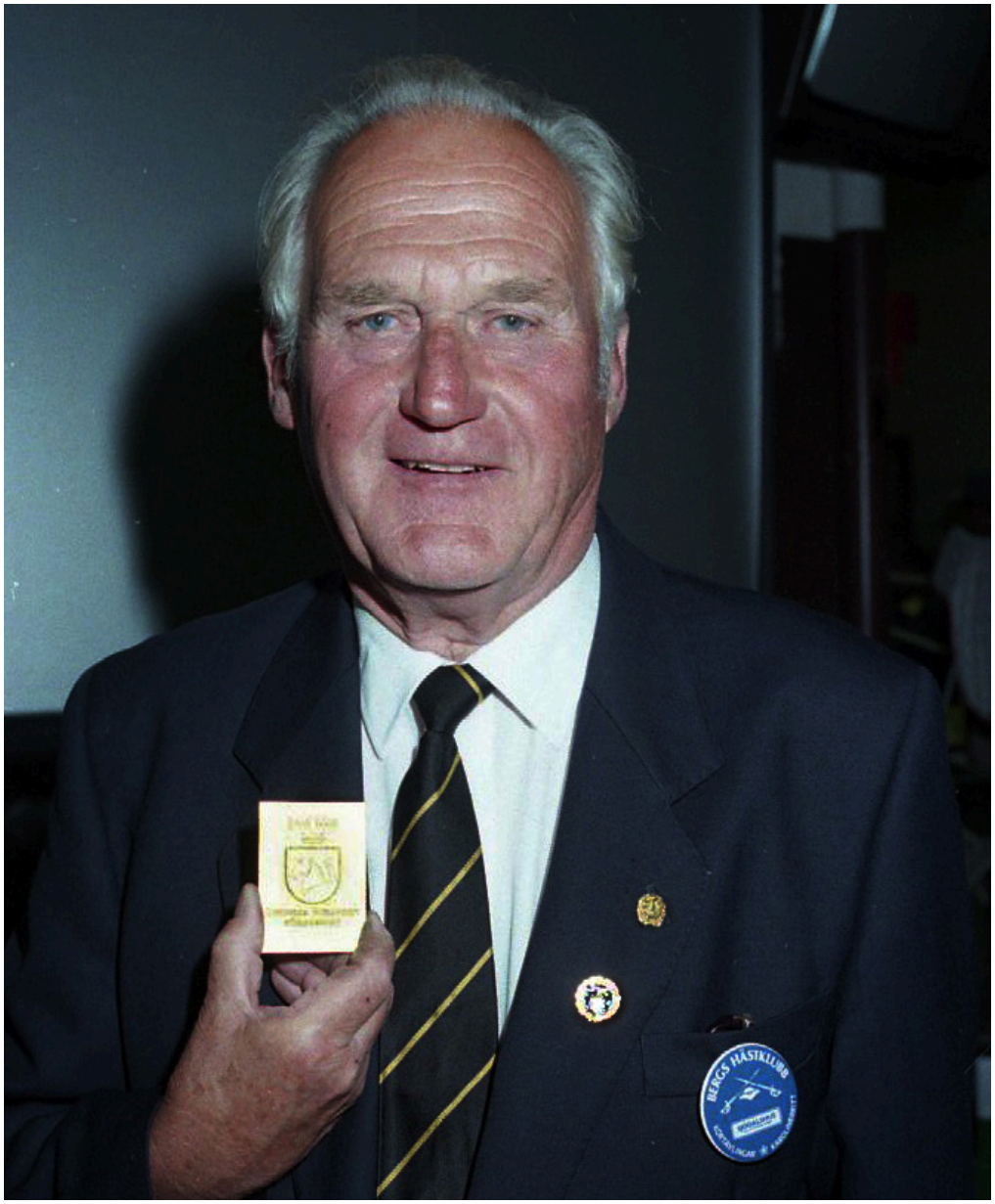

Lennart Petterson var en av de första domarna i distansritt 1977 och ansvarade för de första reglerna på Karolinerritten. På Karolinerrittens 20-årsjubileum tilldelades han Svenska Ridsportförbundets förtjänstplakett i guld för sina insatser för distansritten.
Foto: Ulf Lonäs.

Det var polismästaren Karl-Erik Åkermo i Skara som döpte premiärtävlingen till Karolinerritten. Han deltog i premiären med sitt halvblod Capriole i klass 1A, 10 mil, som det hette då. Han var godkänd i mål som nr 5 av 14 starter och året därpå var de båda tvåa.

Louise Hermelin (1939-2010) hade under mer än 30 år mycket stor betydelse för utvecklingen av svensk distansritt. Bilden från VM 1990 där hon deltog med Zharek i det svenska laget.
Foto: Ulf Lonäs.

Den som tidigt tog ett fast grepp om distansritten som tävlingsgren i Sverige, och som under mer än 30 år på flera olika sätt betydde väldig mycket för utvecklingen av svensk distansritt var Louise Hermelin (1939–2010). På många sätt och under flera år var hon ”svensk distansritt”. När jag 1986 första gången fått uppdraget att berätta för tidningen Ridsports läsare om distansritt och ställde en massa frågor till arrangörerna, så hänvisade man till Louise ”hon vet allt om distansritt”. Och det var nog så att hennes entusiasm, och att jag såg en positiv potential i en ny ridsportgren, som gjorde att jag fortfarande 2018 bevakar svensk och internationell distansritt. Numera för Ridsportwebben. Tack Louise, jag har inte ångrat en dag.

Louise var inte den som drog igång de första tävlingarna, men var tidigt med och strukturerade upp sporten. Såg till att det blev ett officiellt regelverk och drog igång det årliga distanssymposiet 1986, som lever vidare 2018 som distansrittsgalan. Var under många år Ridsportförbundets riksgrenledare i distansritt, ordförande i SRC:s distansrittskommitté och ledamot i ELDRICS executivkommitté. Med både kunskap och ett stort kontaktnät, även internationellt, blev hon en viktig kugge för utvecklingen av svensk distansritt.

På Krontorp utanför Halmstad drev Louise ett av Hallands största jordbruk och hade en prisbelönt uppfödning av slaktsvin. Hon födde också upp fullblodsaraber i lösdrift året runt med inriktning på distansritt. En av hennes främsta uppfödningar var Kapudan ox som med sin ägare Ingrid Boström tog brons på lag-VM 160 km år 2000 i Frankrike och två individuella SM-guld. Uppfödningen av fullblodsaraber har drivits vidare av dottern Maria Kulle.

Louise tävlade distansritt mellan 1977 och 2002 och hade 4 926 genomförda tävlingskilometer. Deltog i den första Karolinerritten, och i VM 1994. Hennes bästa tävlingshästar var Herkules, Shesmira (22:a plats EM 1987) och Zharek i VM-90 (utgick). Sista året med Herkules, då 17 år, var 1984 över 100 km. Att de inte deltog i Karolinerritten 1983 berodde på en krock med en verklig utmaning. Med Herkules red hon nämligen distansrittstävlingen Wien till Budapest - 300 km på tre dagar.

– En fantastisk ridupplevelse! Maria var min groom och vi kom sexa av 48 startande. Jag fick många vänner och flera värdefulla kontakter, och Herkules fick också mycket beröm. Den franske distansryttaren och veterinären Jean-Luc Chambost (som deltog VM-90) ansåg att det bara fanns ett fel - han var inte hingst!

Det blev flera placeringar för Louise genom åren men bara en seger i distansritt. Hon hade humor och en positiv framtoning, speciellt om det handlade om distansritt, men jag har nog aldrig sett henne så glad som när hon med Zharek vann Karolinerritten 120 km I990, och samtidigt blev dubbel guldmedaljör och Nordisk Mästare i det första officiella Nordiska Mästerskapet!

Louise Hermelin var tidigt med och strukturerade upp distansritten i Sverige och i ELDRIC. Riksgrenledare, lantbrukare och uppfödare av arabhästar i lösdrift. Här 1994 med en av sina tävlingshästar Shesmira som är urmoder till en av stostammarna. Wannabe, som några år senare genomförde 80 km och såldes till Norge, ville också vara med och gosa. Foto: Ulf Lonäs.

Karolinerritten visade vägen

KAROLINERRITTEN

1715 1977

ÅRETS FAMILJEFEST

- Välkomna till en distansritt i det underbart vackra Västergötland – på dess natursköna Billingen – söndagen den 4/9 -77.
- OBS! Tävlingen är öppen för hästar av alla raser. Elitryttare och motionsryttare tävlar i olika klasser.
- Vi träffas lördagen 3/9 på eftermiddagen i Axvall på travbanan – åker runt och beser banan – kontrollerar våra hästar och installerar oss i vår förläggning. På kvällen ett enkelt samkväm – där vi som har intresse av att distansritten skall komma för att stanna – bildar en förening för fortsatt arbete och planering.
- Starten såväl för 10 mil som 5 mil sker från Axvalla travbana kl 07.00 på söndagen med en minuts intervall mellan ekipagen. Kom ihåg att önskar Ni rida tillsammans meddela detta i anmälningen – då i så fall lottning kommer att ske på så sätt att Ni får startordning i följd. Detta gäller dock ej elitgruppen på 10 mil.
- Banan kommer att förläggas med Axvalla travbana som hjärtpunkt och där finnes huvudkontrollstationen liksom utryckningsfordon. Samband upprättas utmed hela banan. Utmärkta möjligheter för publiken att följa ritten under olika skeenden.
- EFTERANMÄLNINGAR MOTTAGES T.O.M. den 27 AUGUSTI

Arrangör: BERGS HÄSTKLUBB/SVENSKA ARABHÄSTFÖRENINGEN
Tel. 0511/821 30 Tryggve Thunberg el. 0511/800 07 e. kl. 21 Gunnar Boström

13

Annonsen i tidningen Ridsport om den första distansritten 1977.

Karolinerritten, alltid den första helgen i september, skulle bli en lång och klassisk tradition och under 25 år årets "måstetävling" i svensk distansritt. Arrangör var Bergs Hästklubb som även arrangerade tävlingar i körning. Det var faktiskt så att Bergs Hästklubb bildades just för att arrangera distansritt, och det beslutet lär ha fattats i en rullande bil.

I tidningen Ridsport nummer 16 den 19 augusti 1977 fanns en artikel om att ”Äntligen får ryttarna sitt eget Vasalopp”. Karolinerritten den 4 september skulle bli Sveriges första distansritt. Arrangörer var Svenska Arabhästföreningen och Bergs hästklubb där Gunnar Boström var ordförande och tog initiativet. ”När man bedriver avelsarbete är det värdefullt att få veta vad hästarna kan prestera” sa Gunnar till tidningen.

Tanken var att alla som kunde rida kunde vara med, det fanns fyra olika klasser och hela familjen kunde starta. Karolinerritten var öppen för alla hästraser och i startfälten fanns ett stort urval av olika hästtyper från kallblod och varmblodiga travare till ponnyraser, korsningar och arabhästar. Elitryttare och motionsryttare tävlade i olika klasser, och varje klass hade två etapper. Den första på angivet tempo och idealtid som om man missade medförde prickbelastning. I den andra etappen var det fri fart.

Hästarna fick inte vara under fem år och de totalt nästan 100 ekipagen första året startade med en minuts intervall. Veterinär fanns på plats redan premiäråret, men det var upptravning bara före start och efter målgång och handlade om frisk och fräsch häst, lite horsemanship och sunt hästförnuft de första åren. Distansritt var ju helt nytt i Sverige och skulle hitta sin form. Det fanns heller inte något internationellt reglemente i distansritt från FEI att luta sig mot. Detta antogs inte förrän i december 1983.

Start och mål var Axevalla Travbana utanför Skara. Det var inte bara ekipage från närområdet utan även från till exempel Falsterbo, Södertälje och Filipstad. Och så var det Egon Utegård som rest med sitt halvblod Pegall (val. e. Pegasus) ända från Sälen i Dalarna i en liten lastbil ombyggd för hästtransport.

Egon jobbade med turistnäring i Sälen under många år. I jobbet ingick även turistridning i fjällen och hästarna hade god kondition och var vana vid både skogs- och fjällterräng. Han såg en annons i en tidning om distansritt och den första Karolinerritten, tyckte det verkade en rolig grej som passade hans hästar, och anmälde två hästar till klassen över 100 km som fick 14 anmälda.

Det kunde man de första åren, men idag måste både ryttaren och hästen stegvis kvala in på en kortare distans för att få tävla på en längre. Både nationellt och internationellt.

– Det var jag, Pegall och min kompis Tomas Lind och Pionjär som åkte ned till Axevalla, men tyvärr fick inte Pionjär starta då han inte blev godkänd i förbesiktningen, berättar Egon som red hela banan ensam.

– Den långa branta backen upp över Billingen var inga problem för Pegall och jag var nog tröttare än hästen i mål. Jag borde ha vunnit om jag inte ridit fel väg på ett ställe och fick vända tillbaka för att hitta rätt, men vi blev trea i alla fall, säger Egon.

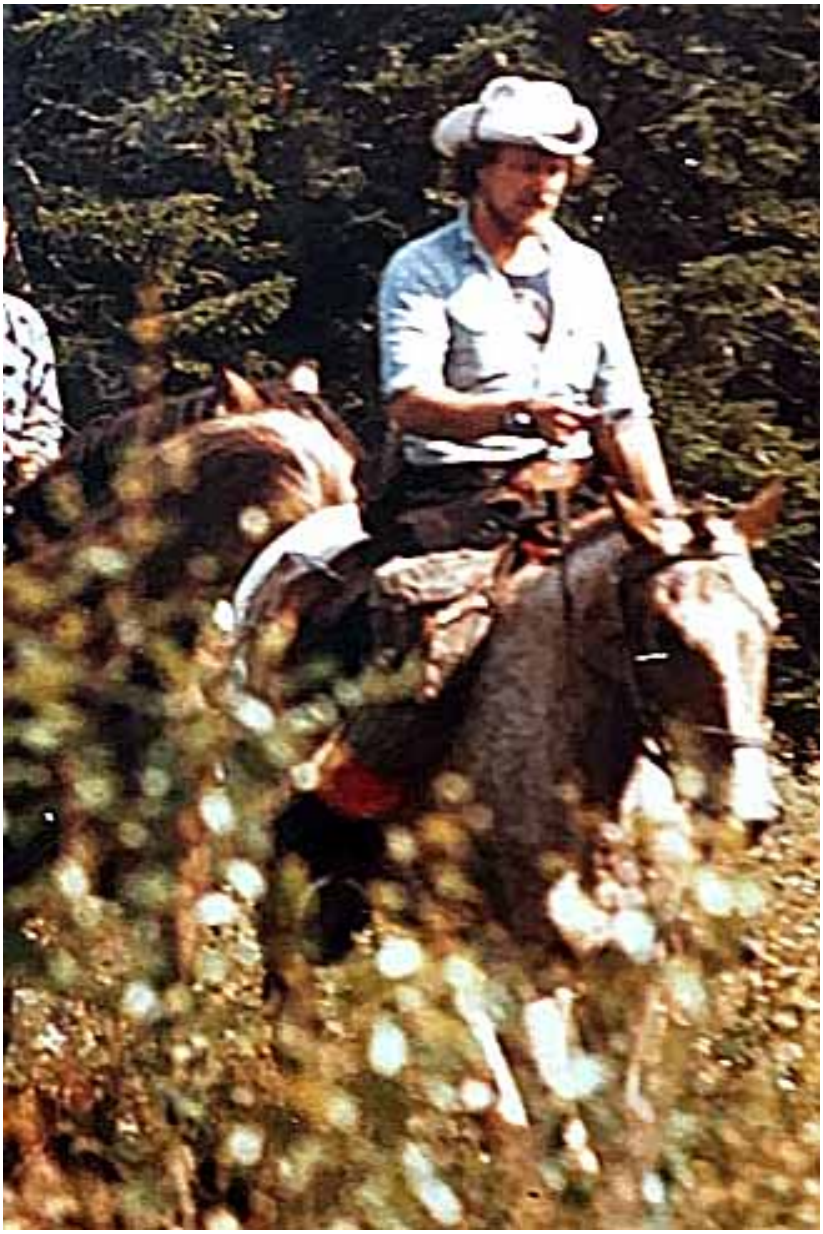

Pegall och Egon Utegård, som arbetade med turister och fjällridning i Sälen, tog en tredjeplats på Karolinerrittens allra första distansrittstävling på 10 mil 1977.
Foto: Privat.

Egon Utegård fortsatte rida, tävlade lite hoppning upp till lätt B men slutade rida i början av 1990-talet och någon mer distansritt blev det inte. I Sälen fortsatte han att ta hand om turister. Åkte fyra Vasalopp och skötte om den vackra golfbanan, men 2014 flyttade han till Färingsö utanför Stockholm. Blev nästan granne med kungen på Drottningholm och ägnar mycket tid åt att spela golf. När intervjun gjordes hade han 17,9 i golfhandikapp.

Det var Knut Nelson, ombord på före detta fullblodsgaloppören Rolig Fan som vann den första Karolinerrittens 100 km 1977. Rolig Fan, född 1967, var en mycket speciell häst med en historia som inte alltid levde upp till hans ovanliga namn. Skimmelhingsten var uppfödd i Frankrike och uppfödaren hade varit i Sverige och snappat upp några svenska fraser. Bland annat uttrycket ”Det var en rolig fan!” så det döpte han fölet till. Hingsten hamnade så småningom i träning hos legendariska fullblodsuppfödaren och galoppträna ren Margareta Wettermark, som 1948 blivit den första kvinnliga proffstränaren i Sverige. Rolig Fan hade en ganska kort och inte särskilt framgångsrik galoppkarriär, men lär ändå haft ett banrekord på Jägersro.

Efter galoppkarriären kom hingsten som ridhäst till en galopprofil, men till slut så hamnade Rolig Fan hos Knuts äldre syster Ann-Louise som fick honom. Han stallades upp hos Knut som var kobonde, skogsentreprenör och ryttare på gården Kullebo utanför Åseda i Småland, men hingsten var ingen lättriden herre. Han stod ofta på bakbenen och som ryttare fick man vara beredd på att han stegrade sig. Men Knut, som var vältränad, tyckte ändå att de bådas kondition skulle räcka för att testa Karolinerrittens 100 km. Första 50 km på idealtid, och resten genomförde de på 3 timmar 23 minuter och 45 sekunder med ett tempo på 14,7 km/tim.

Facit för hingsten blev bara en start och en seger i distansritt, för en tid senare hittades han en morgon död på stallgången. Det var oklart vad som hänt, men det fanns några bevis på att han brutit sig ut och troligen försökt betäcka ett sto men blivit avvisad och fått en smäll i huvudet. Det skulle också dröja åtta år innan Knut började träna en annan häst för distansritt, men den historien kommer i en senare del av Distansrittens historia.

Tidningen Ridsport var faktiskt med redan andra året 1978. En av tidningens grundare Ole Olsen tog kontakt med Gunnar Boström som lånade ut arabhästen Marilla till Ridsports ridande redaktionsmedlem Ann-Sofie Hjärn (som 2018 fortfarande jobbar på Ridsports redaktion) som skulle skriva en rapport om Karolinerritten. Distansen var 50 km. De båda slutade näst sist av 51 godkända i mål med tiden 4.36,12 timmar. Holsteinerhästen Nota Bene och Solveig Jensen från Storfors vann 50 km på 3.34,10 timmar. Karolinerrittens tredje upplaga 1979 blev inställd på grund av hästinfluensa.

Rolig Fan xx och Knut Nelson vann den första tiomilen i distansritt och det första loppet i premiären på Karolinerritten 1977.
Foto: Okänt tidningsurklipp.

År 1984 började Karolinerritten att ridas efter de nya ELDRIC-reglerna med bland annat 60 slag/minut som maxpuls inom 30 minuter. Då hade också bland annat Frankrike, Västtyskland, Storbritannien och Schweiz börjat med distansritter på 160 km över en dag. Nils-Eric Finn från Skåne och Bojne Sell som tävlade för Bergs HK är två namn man kan hitta högt upp på Karolinerrittens resultatlistor i klassen 10 mil mellan 1980 och 1984. Bojne segrade 1984 med Brunte och Nils-Erik både 1980, 1981 och 1982. Bojne Sell deltog också på NM 1990 med Aragon och Karolinerritten var arrangör.

Bojne Sell var en av de som vann och placerade sig på Karolinerittens 10 mil de första åren. Här ombord på sin polack Argon under Nordiska Mästerskapen 120 km på Karolinerritten 1990. Foto: Ulf Lonäs.

År 1984 började Karolinerritten att ridas efter de nya ELDRIC-reglerna med bland annat 60 slag/minut som maxpuls inom 30 minuter. Då hade också bland annat Frankrike, Västtyskland, Storbritannien och Schweiz börjat med distansritter på 160 km över en dag. Nils-Eric Finn från Skåne och Bojne Sell som tävlade för Bergs HK är två namn man kan hitta högt upp på Karolinerrittens resultatlistor i klassen 10 mil mellan 1980 och 1984. Bojne segrade 1984 med Brunte och Nils-Erik både 1980, 1981 och 1982. Bojne Sell deltog också på NM 1990 med Aragon och Karolinerritten var arrangör.

Under flera år på 1980-talet hade Karolinerritten en unik, engagerad och lite speciell veterinär. Jan Ohrlander var nämligen både legitimerad veterinär och läkare. Det lär finnas en kunglig historia om honom från en annan hästtävling, där ett av prinsessans Désirée´s barn deltog och skadade sig. Då fälldes repliken ”Men det där är ju ingen läkare! Det var ju han som besiktigade min häst i morse”.

Det tog nästan tio år från starten av Karolinerritten 1977 innan man hade hittat någon form av ett likartat sätt att genomföra tävlingslopp i distansritt. Det fanns inga datorer och allt gjordes för hand eller med hjälp av skrivmaskin och små lappar. Startlista och resultat fanns upphängd på väggen till Axevallatravets måldomartorn. En anordning med träpinnar med två krokar som man skrev namn och tid på.

En välkänd profil på Karolinerritten under flera år var Jan Ohrlander, som hade den ovanliga kombinationen att vara både legitimerad tävlingsveterinär och tävlingsläkare. ”Först hjälper han våra hästar och sedan tar han hand om oss andra på gården vid köksbordet” berättade en uppfödare i Skövdetrakten.
Foto: Ulf Lonäs.

Det fanns i början bara två distanser - 5 eller 10 mil - och ponnyer och stora hästar tävlade i olika klasser. På Karolinerritten fanns det för stor häst elitklass och ”turistklass” på 5 mil och de maskinskrivna resultatlistorna var olika utformade varje år. Ibland bara ryttarnamn, ibland inskrivna i startordning, tider bara för andra sträckan med fri fart, och om man inte varit på plats kunde man inte säkert veta om resultatlistan bara visade alla godkända i mål eller alla startande.

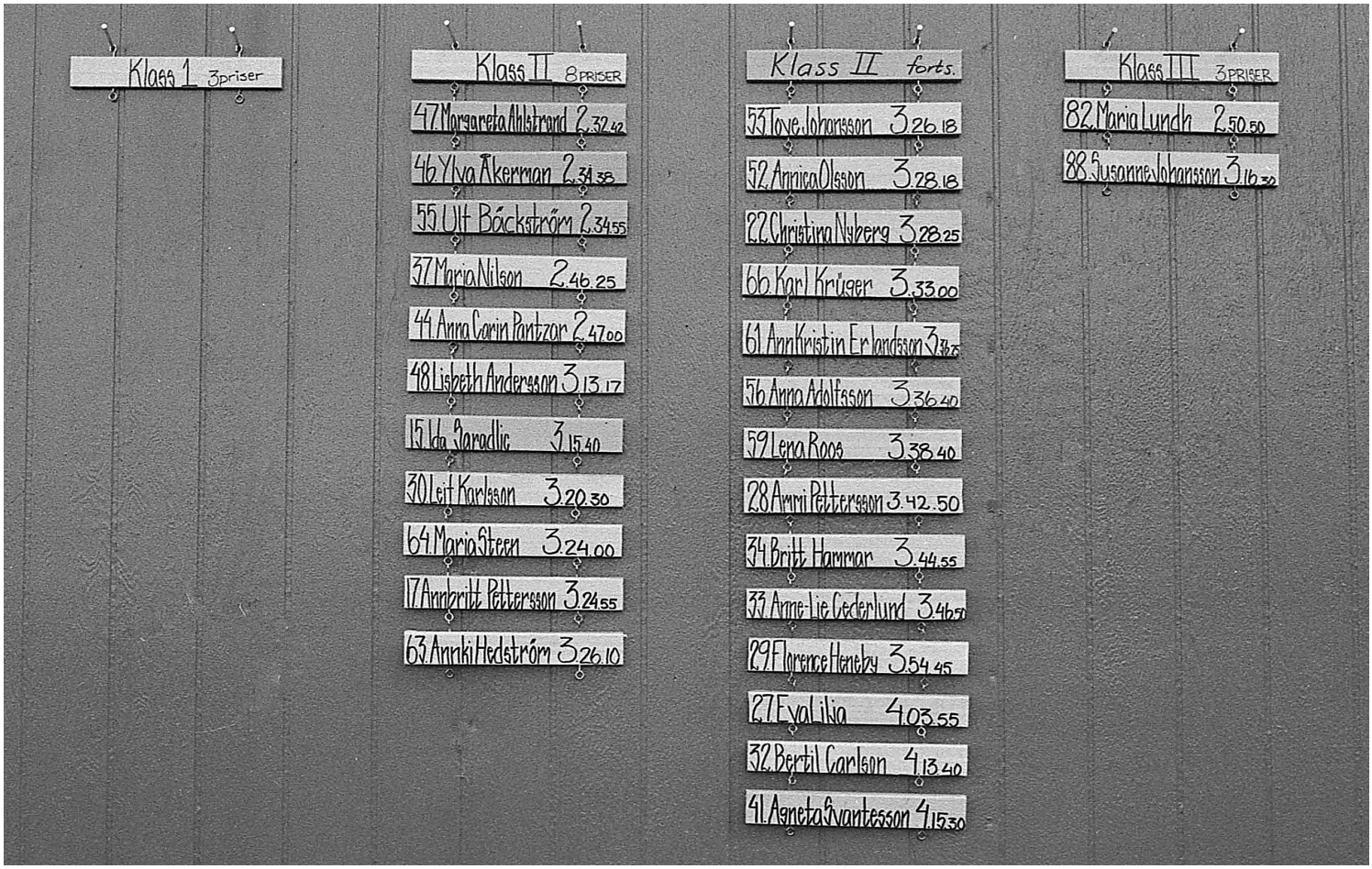

De första tio årens ”resultatlista” på Karolinerrittens målområde. Bilden från 1986. Foto: Ulf Lonäs.

En domargranskad resultatlista i direkt anslutning till målgång är ju den viktigaste huvudanledningen till att man anordnar en tävling i någon sport eller idrott, men det skulle ta över 15 år innan de flesta arrangörer av distansritt kunde leverera detta. Resultatlistan är prioriterat historiskt material som ska arkiveras för framtiden, och den har stor betydelse för sportens utveckling och historia speciellt för en liten tävlingsgren och inte minst för mediebevakningen.

Lite unika fotostatkopior av resultatlistan från den första Karolinerritten 1977.

RESULTATLISTA - KAROLINERRITTEN 1977

Plac.	Ryttare	Ryttarens vikt m.sadel	Hästens namn	Ras	Felp./tid
KLASS 1 A					
1	Knut Nelson Aseda	83,7 kg	Rolig Fan	Eng.fullbl.	3.23.45
2	P-O Axelsson Skövde	77,7	Doman	Arab.fullbl.	3.29.05
3	Egon Utegård Sälen	95,4	Pegall	Sv.halvbl.	3.37.05
4	Lennart Nelson Karlskoga	75,3	Chaibar	Arab.fullbl.	3.50.53
5	Karl-Erik Akermo Uddevalla	89,0	Capriole	Sv. halvbl.	4.27.27
6	Stellan Palm Falsterbo	92,5	Fabel	Hannoveran	5.30.00
KLASS 1 B					
1	Karin Janehag Kinna	76,7	Caravelle	Lippizz/ Knapstrup	5.10.00
KLASS 2					
1	Solveig Jensen Filipstad	76,0	Nota Bene	Holsteiner	1.00.50
2	Olle Aberg Grums	86,4	Sandra	Sv.halvbl./ travare	1.06.51
3	Ingegerd Kleveland Tidaholm	65,8	Pargos	Arab.fullbl.	1.09.58
4	Gunilla Hallgren Filipstad	60,4	Uncas	Sv. halvbl.	1.21.51
5	Göran Berglund Alingsås	83,4	Sweeping	Travare	1.22.32
6	Camilla Lindroos Lerdala	61,7	Babar	Arab.halvbl.	1.24.39
7	Gunilla af Kleen Skövde	68,0	Rhaman	Arab.fullbl.	1.26.03
8	Ola Bergström Örebro	85,3	Bojkott	Travare	1.26.58
9	Leif Jonsson Väring	85,5	Piaco	Lippizzan	1.28.52
10	Lisbeth Thunberg Lerdala	70,3	Conversano	Lippizzan	1.29.25

28

Plac.	Ryttare	Ryttarens vikt m.sadel	Hästens namn	Ras	Felp./tid
11	Synnöve Carlsson Nol	67,0 kg	Abadan	Arab.fullbl.	1.32.10
12	Kate Lilliecreutz Värnamo	71,0	Rashimo	Arab.fullbl.	1.33.37
13	Lars Magnusson Linköping	85,0	Marszalek	Arab.fullbl.	1.34.11
14	Ulla Boström Lerdala	65,8	Marilla	Arab.halvbl.	1.36.39
15	Louise Hermelin Eldsberga	74,8	Hercules	Arab.halvbl.	1.38.35
16	Gertrud Håkansson Tingsryd	70,4	Chiffer	Sv.halbl.	1.39.36
17	Gunnar Boström Lerdala	103,4	Barbana	Lippizzan	1.39.39
18	Hans Eriksson Sjuntorp	78,4	Safira	Sv.halvbl.	1.40.32
19	Rune Gustafsson Björketorp	88,5	Trinity	Sv.halvbl.	1.43.03
20	Bertil Thanell Kinna	86,6	Pila	Sv.halvbl.	1.45.09
21	Claes Gyllensvaan Falköping	78,4	Carino	Sv.halvbl.	1.47.59
22	Iréne Samuelsson Björketorp	78,8	Rutan	Sv.halvbl.	1.48.48
23	Lena Widerström Skövde	69,7	Gregory	Irl.halvbl.	1.48.52
24	Karin Friis Vänersborg	81,0	Manuel	Arab.halvbl.	1.50.39
25	Annika Frössling Alvängen	68,6	Izmar	Sv.halvbl.	1.50.58
26	Ingrid Nilsson Björketorp	74,5	Tuffing	Fjord	2.01.50
27	Ylva Wennerberg Trollhättan	68,7	Lady Day	Travare	2.03.34
28	Eva Zachrisson Lerum	75,3	Aungull	Islandshäst	2.04.50
29	Randi Mossige-Norheim Lerdala	91,5	Sirocco	Arab.fullbl.	2.44.25

Plac.	Ryttare	Ryttarens vikt m.sadel	Hästens namn	Ras	Felp./tid
30	Ann Helgen Vänersborg	96,3 kg	Geronimo		2.46.51
31	Lena Eliasson Dingle	67,4	Napad	Arab.fullbl.	1/2.09.30
32	Kerstin Johansson Skövde	56,5	Sonny Gunny	Eng.fullbl./ russ	20/2.50.53
33	Ewa Johansson Skövde	71,5	Tobler	Sv.halvbl.	120/2.30.53
34	Göran Thuresson Skövde	91,5	Sirocco	Sv.halvbl.	123/2.30.53
35	Göran Lucht Skövde	65,0	Bruno		132/2.30.54

KLASS 3

So dum pony

1	Annika Hjellström Lerdala	54,8	Isolde	Welsh/arab	1.20.53
2	Jeanette Hoerschelman Skövde	51,4	Bolero	Welsh	1.24.17
3	Christina Jande Skövde	57,0	Star and Stripe	Eng.fullbl./ russ	1.26.29
4	Susanne Thunberg Lerdala	44,5	Diana	New Forest	1.32.53
5	Lena Hartung Götene	55,9	Niccolino	Russ/welsh	1.35.29
6	Lilian Agren Södertälje	59,7	Colleen	Imp.England	1.39.16
7	Ulrika Bengtsson Björketorp	74,8	Hölis	Angloarab	2.11.27
8	Marie Hansson Trollhättan	60,9	Sirocco	New Forest	2.17.21

av antalet startande i Karolinerritten, som anordnas av Bergs Hästklubb, Lerdala, från begynnelsen 1977 tom. 1986. Antalet anmälda ekipage till Karolinerritten är ca 10 - 12 % fler än de nedan redovisade.

Karolinerritten rids alltid första söndagen i september.

Antal starter:	100km	50km
1977	14	41
1978	6	79
1979	Hästinfluensa. Tävlingen måste inställas.	
1980	9	62
1981	9	70
1982	9	125
1983	4	106
1984	5	135
1985	5	90
1986	9	89

Antal startande på Karolinerritten 1977 till 1986.

Det tog alltså flera år innan svensk distansritt hittade sin form och sina regler och det fanns ju bara en distansritt varje år de första åren. Vad som måste vara uppfyllt, tillåtet och inte tillåtet för godkänd ritt var fram till cirka 1984 ibland en bedömning av domare eller veterinär från fall till fall. De första åren, liksom fortfarande 2018 fick man sitta av och gå eller springa med hästen framåt i banan (start-och mållinjen måste passeras uppsuttet) men det gör nästan ingen efter år 2000. Man fick rida barbacka och spö och sporrar var tillåtet som inte blev tillåtet när gemensamma regler införts nationellt 1986.

De första åren på Karolinerritten fanns heller inga detaljerade kartor till ryttarna. Banan visades och beskrevs genom att man kvällen före i en stor och lång bilkaravan bakom en ledarbil körde runt olika delar av banan i hopp om att ryttarna skulle känna igen sig och förstå att man var på rätt väg. Banan var visserligen snitslad, men ville man ha en karta med banan inritad måste man ha med sig egna kartor över tävlingsområdet och rita in banan från en enkel banskiss som fanns i sekretariatet. Det dröjde ganska många år innan arrangörerna i förväg började ange vilka aktuella kartor hos lantmäteriet som gällde för varje tävling. En stor del av Karolinerrittens bana på 5 mil fanns på mindre grusvägar plus en galoppvänlig flera kilometer lång gammal banvall. Banvallen och den långa krävande stigen i backen uppför Billingen från Skärv och cirka 13 km norrut till Arvidstorp var i alla år Karolinerrittens signum.

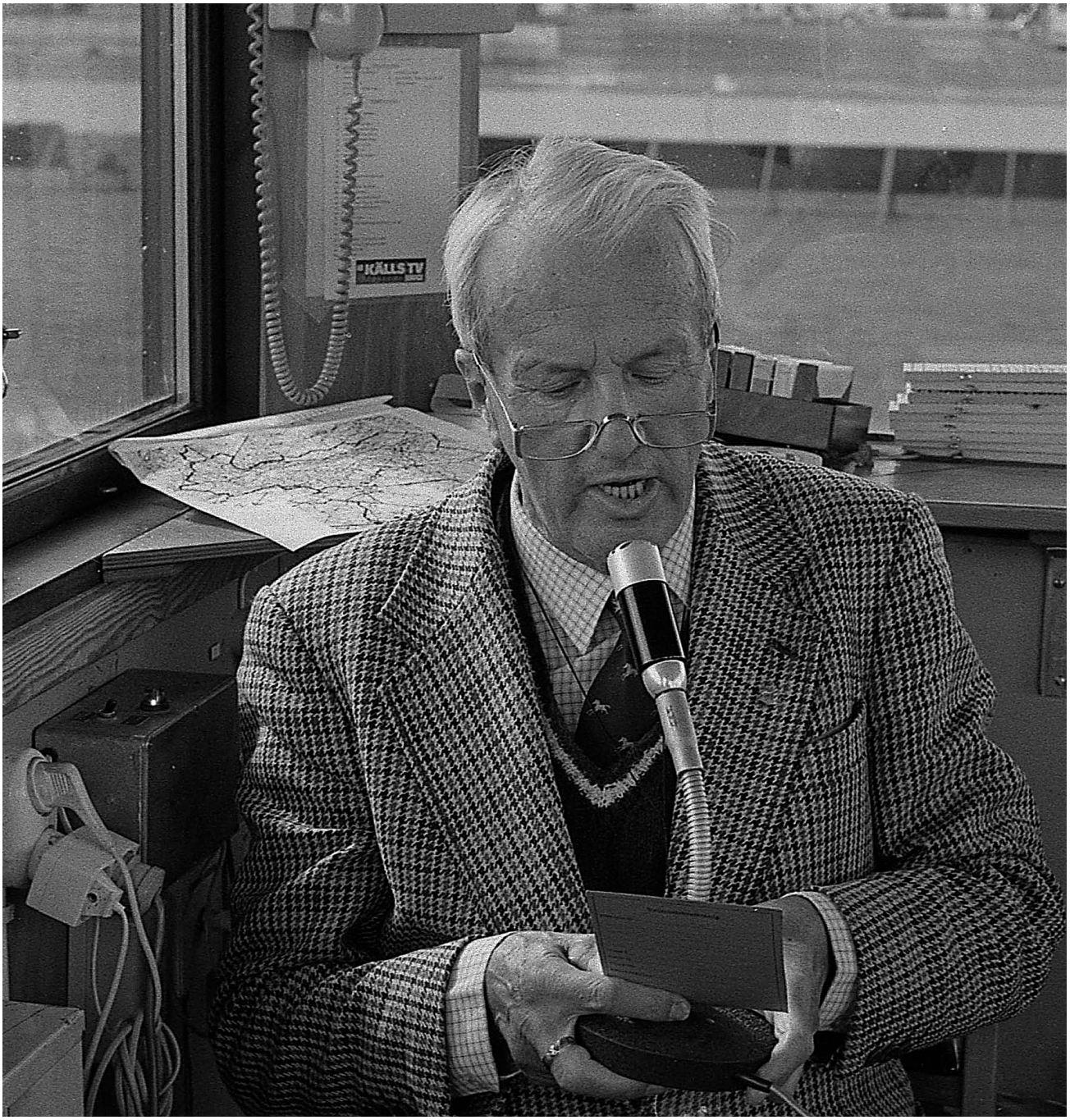

Kavalleriofficeren och ryttmästaren Måns Alexandersson var en välkänd profil på Strömsholm och under många år också ansvarig för galopptävlingarna. Han var en framgångsrik amatörryttare, främst i hinderlopp, och därefter en kunnig och humoristisk speaker på Strömsholmsgaloppen. 1986 satt han i måldomartornet på Axevalla och var speaker för Karolinerritten. Notera en av de första bankartorna bakom ryggen. Foto: Ulf Lonäs.

Genom åren skulle Karolinerritten arrangera flera delcuper, finaler och mästerskap. Svenskt Mästerskap tre gånger och första gången 1988. Dessutom Nordiskt Mästerskap, Agria Cup och ett Svenskt Mästerskap för young rider 2002. Den sista Karolinerritten genomfördes 2006. Alla vetgates var då flyttade till Sparresäter och bara start och mål på Axevalla travbana.

Inför den 27:e upplagan 2005 hade det uppstått en svårlöst schism i Bergs Hästklubb som slutade med att flera av de mest aktiva personerna bakom Karolinerritten och distansritten lämnade klubben och bildade Billingens Distansrittklubb. Med start och mål i Lerdala intill Sparresäter skapades Billingeritten 2005 och flera delar av den gamla Karolinerrittens banor har genom åren ingått i banorna. Den sista Karolinerritten genomfördes 2006 och var då efter 29 år Sveriges äldsta distansritt. Men 2019 har både Simlångsritten i Halland och Göingeritten i norra Skåne passerat 30 år och är de två äldsta distansritterna i Sverige.

Gitz Johansson gratulerar Sture Landqvist till segern med Alfar på Karolinerritten 1986. Foto: Ulf Lonäs.

Mästerskap och en ny tävling

Det första Europamästerskapet i distansritt reds 1984 på 160 km i Florac i södra Frankrike. Året därpå var Österrike värd, men därefter har EM ridits vartannat år. Frankrike har dominerat EM och har fram till 2015 tagit minst en medalj, varav 7 individuella guld, på alla EM utom 1993, 2001 och 2017!

VM 160 km har avgjorts vartannat år från 1986 då Pratoni del Vivaro nära Rom i Italien var värd. Fram till 1998 handlade guld och silver mest om USA eller Frankrike. Därefter fram till 2016 har det varit Frankrike, Spanien och ekipage från Gulfstaterna, med Förenade Arabemiraten, UAE, i spetsen, som dominerat medaljpallen under VM i distansritt.

Från starten 1977 fram till och med 1982 var Karolinerritten den enda distansritten i Sverige. Den andra skulle bli Snapphaneritten den 13-14 augusti 1983, som arrangerades av Björbäcks RF i Våxtorp utanför Laholm. Segrare blev den mycket välkände arabhingsten Eldorado ox och Anita Birgersson, som några veckor senare även vann Karolinerritten. Eldorado var född 1974, blev 28 år, och var då en av Sveriges mest segerrika arabgaloppörer och far till, eller finns i stamtavlan, till ett flertal distansrittshästar som genomfört 160 km. Att fullblodsaraber i Sverige först börjar sin tävlingskarriär som arabgaloppörer och senare gör en ny karriär i distansritt är inte ovanligt, och började alltså redan under de första åren. Detta förekommer fortfarande 2018, och det finns också några exempel på parallella karriärer samma år.

Snapphanerittens 80 km 1984 vanns av Alfar och Sture Landqvist på tiden 5 tim 4 minuter, och det ekipaget skulle komma att bli historiska 1986. På femteplats kom Herkules och Louise Hermelin. Deras tid var 6 tim 27 minuter som kanske delvis berodde på att Louise fick sin sadel överkörd av en bil.

EM-premiären 1984 i Florac i södra Frankrike skapade säkert förväntningar på ett VM i distansritt. Det var alltså 1986 dags för både ett inofficiellt Svenskt Mästerskap på Snapphaneritten och VM 160 km i Pratoni del Vivaro utanför Rom i Italien. Roslagsritten norr om Stockholm den 13 juli 1986, med start och mål på Täby Galopp i norra Storstockholm skulle bli den tredje tävlingen i svensk distansritt. Den blev ett första test för svensk distansritt att bli internationell både inför EM i Västtyska Erlangen 1987 och WEG i Stockholm 1990.

Den officiella nationella svenska statistiken 2017 från kilometerlistan (www.distansridning.se) är:
Totalt antal km: 61 061 km varav 48 171 km godkända.
Fördelade på 937 starter, varav 766 godkända.
Ridna av 310 ryttare på 343 hästar.
Genomförandegrad: 81,75%.

År 2017 hade Sverige 68 distansryttare, och 85 distansrittshästar registrerade internationellt hos FEI. Den svenska tävlingsterminen innehöll 20 tävlingar varav 3 hade internationella stjärnmärkta FEI-klasser. Totalt genomfördes 9 distansrittslopp på distanser mellan CEI* 80 km och CEI*** 160 km.

●–●–●–●–●–●

Källor och referenser:

ELDRIC Yearbook 1988,1990 och 1991.

En längre artikel om distansritt i Portugal i ELDRIC årsbok av uppfödaren och internationella domaren i distansritt, fälttävlan och hoppning José Canelas (1922-2003).

Boken Long Distance Riding, Marcy Drummond, 1987.

Bo Kjellgren – En av de första nationella svenska domarna i distansritt samt den förste internationella (FEI) fyrstjärniga domaren i Sverige. Bo Kjellgren var även verksam i ELDRIC från 1987 och dess siste ordförande fram till 2010, och han har utbildat flera nya svenska domare i distansritt.

Tom Bache, USA, fysiker, distansryttare och amatörhistoriker genom en artikel i Endurance News, june 2017.

Artiklar i tidskriften Hästen 1977 och 1978.

Wikipedia, och då så långt som möjligt artiklar och texter där det finns referenser till tryck som kunnat anses trovärdiga. (Vem som helst kan ändra uppgifter i Wikipedias artiklar, men det är inte möjligt i angivna enskilda tryckta referenser.)

Tidningsartiklar och information från hemsidor och andra källor på internet. Många, många sökningar på internet. Över 60 år av skriftlig, muntlig och upplevd kunskap med all hästsport som främsta intresse, arbete och hobby. Intervjuer med några som var med de första åren. Tävlingsreferat och artiklar om distansritt främst i tidningen Ridsport från 1986.

Distansryttarnas valspråk "Att genomföra är att vinna"